

CSL

—54
954-042
PES-5

67

FOR COMPOSITION ONLY

५५

این معنی گورنر صاحب بہادر احکام ہافسر کپتان فوج انگریزی فرستاده و یک پلٹن از دنیاچ پور و یک پک پلٹن از دیگر جا و رسالہ سواران زود بصلع گنجام رسیدہ ترارک مفسدان کو تر اندیش سازند چنانچہ پلٹن ہای مذکور بموجب احکام ہزودی تمام ہر کشتی ہا سوار شدہ عبور کردیدہ رفتند بعد ازان از روی اخبار ملہاری کہ بصلع جنوب است دریافت شد کہ کرنیل کین صاحب بہادر مع شش رسالہ ترکسواران در عرصہ بیست شش گہڑی ہشتاد و چار کرورہ را مسافت تعاقب ہندکارہا طی ساختہ ہرب دریا انہا رسیدہ ہندکارہا عبور دریای میشدند از باعث خوف انگریزان بسیاری ہد دریای غرق شدند و بسیاری دستگیر آمدند و بسیاری گشتہ و زخمی شدند

Report of disturbances in Katak and an account of the military operations undertaken by the English to quell them.

A news-letter from Nagpur.

No. 2251]

[21 to 31-8-1817

گوجا با دادا ہمیشہ زادہ راجہ رگہوجی مرحوم کہ در قید راجہ اہاجی بود بوقت شب فراری شدہ در جہاونی صاحبان بہادر داخل گردید نواب صدق (صدیق؟) علی حسان وغیرہ اہلکاران بحضور راجہ صاحب بدربار حاضر شدند راجہ صاحب از فرار شدن مذکورہ ہر نواب معز وغیرہ خفگی فرمود کہ این ہمہ فتنہ برداشتہ ایشان است و راجہ صاحب من بہت (؟) و ماکو کالیکر را امورات علاقم نواب ہمہ ہر گنات تفویض کردہ خلعت دوشالہ و مالا مروارید و ————— مرصع عطا کردند کہ ہندوستان بردارند و ہمہ اہلکاران تاکید فرمودند کہ از صلاح صوابدید مشارالہ بیرون نشوند

Gujaba Dada, sister's son of Raja Raghuji, who was kept as a prisoner by Raja Apaji, escapes and takes refuge in the camp of the English. Nawab Siddiq Ali Khan is accused of having connived at his escape.

(66)

A news-letter from Calcutta.

No. 807-808]

[4-5-1817

..... از روی اخبار ضلع کٹک دریافت شد کہ کپتان سوربصاحب مع فوج انگریزی رفتہ آن قوم سرکش را کہ سر یورش برداشتم بود نزع ساختہ فیما بین جنگ و جدل ہمیان آمدہ بسیاری کسان را دستگیر ساختہ و بسیاری را کشتہ و زخمی نمودہ افسر آن فوج کہ نام آن مدوان است گریختہ رفتہ یک سردار انجا آمدہ نرد کپتان بہادر آمدہ عذر تقصیرات ساختہ از سرکار دولتمدار کمپنی انگریز بہادر بہ جرنیل مارٹندل صاحب بہادر احکام صادر شدہ کہ ضلع کٹک چندانکہ فوج انگریزی است ایشانرا افسر کمان انجا نمودہ شد بعدہ کپتان مذکور را در آنوضع کہ سابق ازین یک صاحب بکار آمدہ بود فرستادہ چنانچہ مشارالہ در انجا رفتہ زمینداران انجا را دستگیر ساختہ موضع انہارا تاراج کردہ راجہ کہ آمدہ شامل شدہ است چنانچہ او را مع مردم ہمراہی قید ساختہ در میدنی پور فرستادہ و راجہ مذکور بحضور گورنر صاحب بہادر عرضداشت عذر تقصیرات ساختہ بود گورنر صاحب بہادر معاف فرمودہ او را از قید گذاشتہ کردند و بدستور ہر کاروبار ہوجاری جگتانبہ چہو مقرر نمودند و کپتان دال سین (۹) صاحب نامی انگریز یک گدھی در آنضلع تیار ساختہ بود در انجا مردم فوج انگریزی میماند و قتیکہ قضایہ رو بہکار شدہ فوج انگریزی برای تدارک مقصدان ہرآمد شدہ است قضایان (Sic) آنضلع آمدہ گدھی را تاخت و تاراج ساختہ ہقدہ مردم در آن گدھی بکار آمدہ و یکصد مردم زخمی شدند - لی حر (۹) صاحب نامی انگریز برای درستہی سوال جواب از طرف گورنر بہادر از امیران آنضلع مقرر شدہ دریافت شد کہ دو ہلٹن و رسالہ ترکسواران از کنجام برای تدارک این سرکشان کوچ ساختہ بعد آن دریافت شد کہ کنجام والہ در آنضلع چیزے فساد زیادہ برپا ساختہ است باستماع

همراهیان لوشان کشته شدند و میان و زیر محمد خان در قلعه کنور داخل گردیدند - خبر این هم است که بر بهوج پور میروند و چنداجی کهوسله در میدان بهادون گانون ... بهر افواج ها دایر اند و نواب صدیق علی خان نزد راجه رگهوجی در ناگپور قائم مقام و چندین جمعیت میان مسطور بر موضع اٹهی عمل بهوپال افتاده است

¶Wasil Khan Pindara with his hordes goes to Makrod and Tiondu (2) Parganas for the collection of revenue, as these Parganas had been bestowed upon him by Daulat Rao Sindia. He is attacked by the soldiers of Appa Khande and many of his followers are killed. The position of the armies of Mian Wazir Muhammad, Chandaji Khosla and Nawab Siddiq Ali Khan is also given in this letter.

A News-letter from Malkapur.

No. 382]

[25-10-1815

معلوم شد که موضع کهرنی و وانکوری تعلق ملک پور را پنداران غنیمت کرده و زنان را بیشتر ساختن و مقدمان هر دو دیهر را توبه مرچ سرخ داده از جان کشید و وقت شب بر موضع برکهره پیام کرده و از قصیر کوئلی سواران ولین بلک صاحب قریب یک لخم هزار مردم دویده شبخون زده پندارها را شکست داده پنجاه مردم آنها بکار آمدند پنداره مذکور گریخته بقاصد نیم کرده رسیده استاده شد - ولین والها دست غنیمت بدایره گاد آنها کشادند بملاحظ آن پندارها ولس شده این وغیره را محاصره کردند تا این وقت این مذکور در محاصره است

¶The Pindaris plunder the villages of Kharni and Wankori, in the Malkapur Taluka and retire at night to the village of Barkherah (Wankhera, 35 miles east of Malkapur). They are routed by the English forces but while the victors were busy plundering, the Pindaris return and besiege their camp.

قریب قصبر مستوانس قیام دارد - دریافت شد کہ سرداران افواج پیش بخشی مذکور رسیدہ اظہار کردند کہ مایان از عدم یافتن زر تخذواہ دوسر مایانہ ... باین جمعیت بھدی تکلیفات میگزرد وقت کار از مایان هیچ نخواہد شد - بخشی مذکور جواب داد کہ جندی دل جمعی دارند و قعات بولی نعمت خود نوشتہام حالہم بدستور گذارش میروہ اگر جواب آن صرف ہواعدہ آید ہامدات در قلم رایگتہ رسیدہ بندوبست ادای تخذواہ شمایان کردہ خواہم آورد

In this news-letter the position of the armies of Mian Wazir Muhammad of Bhopal, Gulab Kanwar and Imam Bakhsh Pindara is indicated, and it is stated that the army of Shripat Rao Bakhshi which is encamped near Satwas is suffering great hardships owing to non-payment of their salaries for three months.

No. 2353]

[27-10-1815

اخبار ہوشنگ آباد و بھوپال وغیرہ

واصل خان ہندارہ برادر دوست محمد مرحوم کہ از اہل کھنڑہ بھوجب گفتم کھنڑہ مرقوم مرخص گشتہ ہسمت پورگم قصبر ہاکرود و قصبر تیونڈہ ہذاہر گرفتن تحصیل ہر دو محال ہمع جمعیت خود در آن جا رسیدہ بھوجب تفویض مکانہای تہانہ خود نشانیدہ ضبط نسق عمل گردانید چرا کہ این ہر دو مکان بھوجب نوشتہ دولت راو سغدہم فرنیل جان بطیث سابق ہر ہندارہ مسطور حوالہ ساختہ رفتہ بود من بعد آن سلبیت راو ہندت دیوان مشارالہ تہانہ ہندارہ برخواست نمودہ در ضبطی خود آوردہ تحصیل آن مکانہای داخل سرکار کھنڑہ گردانید - الحال بعد یک سال بواسطہ رفع خرخشہ ہندارہ مرقوم مکانہای تسطیرہ حوالہ شان کردہ داد - بعد ضبطی شدن ہندارہ بر آن محال ہا سواری کھنڑہ مذکور از رایگتہ تاخت آوردہ شبھونی بر ہندارہ در ہاکرود انداخت - بسیاری ہندارہ

ضرب توپ و دو منزل پالکی و دیگر اسباب لشکرش بغارت
 بدست گهوسله مذکور رفت و گهوسله مذکور برجائے مقام مرزا
 مذکور بمیروزی و فرخی دیره کرده است

¶Chandaji Ghosla defeats Mirza Raushan Beg who takes refuge in Harda.

No. 1641]

[6-2-1817

نوشتر مہاراجہ دولت راو سindhia موسومہ راجہ جسے سنگھ صادر
 گشتہ کہ ایشان پسر جان بطیث را از قید خلاص داده ہرچہ کہ
 ایشان مکانات در تحت تصرف اولیاء دولت اند تہانہ خود نمایند
 و از حضور ما بدولت انحرافی و رو گردانی نورزند ہرچہ کہ اقرار
 سرکار بفاذ رسد آنرا بسر انجام میرسانیدہ باشند و افعال ناموزون
 بار دیگر بظہور نرسانند

¶Maharaja Daulat Rao Sindhia asks Raja Jai Singh to release the son of
 Jean Baptiste Filose.

News-letters from Haushangabad and Bhopal.

No. 2408]

[15-9-1815

اخبار صلح ہوشنگ آباد و بھوپال

افواج ہمراہی میان وزیر محمد خان بھوپال والہ قریب چہار
 ہزار سوار و پیادہ و شش ضرب توپ مع گورمکھہ سنگہ وغیرہ
 سکھان و جمیع کارباریان بفاصلہ یک کروہ از قصیر سلوانی برج
 قلعہ انہامالی (۴) ہر کنارہ رود بار بقیار بچھاوئی قیام بندہ و
 گلاب کدور صمیم نواب کریم خان بختارہ مرحوم جمعیت یک
 ہزار صد سوار قریب چھاوئی افواج میان مذکور مقام دارد و امام بخش
 بختارہ و جمعیت ہمواری پسر دوست محمد خان بختارہ مرحوم
 بچھاوئی خودہا دایراند و شری پت راو بخشی اہا کھنڈہ
 جمعیت پنج شش ہزار سوار و پیادہ و دوازده ضرب توپ بچھاوئی

No. 916]

[14-5-1815

عرض شد که کونیل طامس صاحب بهادر مع یک پلشن که
کمان افسر بود به کرنال کوچیده رفتند بعد مسومع باتفاق کیتان
راس صاحب مسوده عهدهنامه و اقرارنامه تجویز کرده
ماندند به کاجی امرسنگه تیرانا برای خالی کرده دادن قلعه ملون
احکام برآمد شد نامبرده عرض کرده فرستاد که بتاریخ هفتم ماه
مئی قلعه را خالی کرده خواهم داد بمیشی عبدالغنی خان فرمودند
که بهروانجات بنام سواران و راجهای تیار نمایند که فوج ایشان
را بخوشی خود رخصت کرده شد و اقرارنامه از مهر دستخطی
خود تیار کرانده نزد کاجی امرسنگه تیرانا فرستادند و عهدهنامه مہری
و دستخطی مشارالیه در سوکار رسید ظاہرا دریافت شد کہ انہ
قلعات مکانات مابین دریای گنگ و جمن و مابین دریای
ستلج و جمن هستند ہم خالی خواهند شد و در انجا عمل کمپنی
انگریز بہادر خواهند گشت و بنابر حساب رساله جدید حکم شد
معلوم میشود کہ کاجی مذکور را مع متعلقان در لودھانہ آورده از
انجا رخصت بہ نہرپال او را خواهند کرد

[Amar Singh promises to evacuate the Malaun fort on 17th May 1815, and to surrender all the land conquered by him between the rivers Ganges and Sutlej to the English. It is said that Amar Singh will be taken to Ludhiana before he is sent to Nepal.

News-letters from Haushangabad.

No. 1280]

[30-9-1815

... زبانی ہرکارہ آمدہ لشکر جنداجی گہوسلہ دریافت رسید
کہ گہوسلہ موصوف باز بہ لشکر مرزا مذکور (مرزا روشن بیگ)
رفع مقابلہ جنگ ساخت تا عرصہ یکپاس جنگ گولہ توپ و
بدلوق بمیان ماند آخرش ثوبت بہ شمشیر رسید مرزا مذکور
ہزیمت خورده گریختہ بر قصبہ پرده رسیدہ قیام پذیر گشت مع

دو تن از همیشه قیمت بر لاش او انداخته بقلم اوشان رسانیده اهلایر اش
همراه لاش شوهر خود سوخت شد و سه صاحبان بلشن انک (۴)
بکار آمدند و چهار کس صاحب زخمی شدند و دو صوبدار بلشن
بلم نیرو و یک صوبدار دیگر بکار آمدند آخرش حله نموده و جرعت
(Sio) و دلاوری کرده قلم سورج گده را صاحبان بهادر گرفتند
و پیچیده... توپ بران قلعبر رسانید دیگر مردم بسیار کشته و
زخمی شدند

¶ *General Ochterlony attacks the Gorkhas and captures their position. On 17th April 1815, Bhaktu and Amar Singh fall upon the English army but are repulsed with heavy loss. Bhaktu is killed in battle and the Suraj-gadh fort is captured by the English.*

No. 2103]

[4-5-1815

بتاریخ بیست و سوم ماه اپریل سنه ۱۸۱۵ عیسوی میجر پاتن
صاحب بهادر که هفت کرده اینطرف از ایلوره بودند رسیده از
هستی دل تهانا جنگ کرده چنانچه تهانا مذکور کشته افتاد
و بسیار مردم مقهور بکار آمدند و یک صاحب قوتگی این طرف
کشته افتاد و یک صاحب و بیست پنج ساهی مجروح شدند
آخرش فوج گورکها گریخته رفت و بتاریخ بیست و پنجم اپریل
کرنیل صاحب کرنیل بکل صاحب بهادر از لشکر نواب گورنر
صاحب بهادر رسیده گورکها پنج باژه گرد شهر پناه ایلوره
تیار کرده بودند انهارا برور شمشیر بتصرف خود آوردند و حله
نموده داخل شهر ایلوره شدند و زیر قلم دو مکان بودند انهم
بتصرف سرکار آمدند و از بالای قلم دوازده صوب توپ تا دو
روز سرشده ماندند - بتاریخ بیست و پنجم ماه اپریل قلعبر ایلوره
مفتوح کردند و یک سردار گورکها کشته افتاد و باقی همراهانش
از انجا گریخته عبور دریای کاکرا شده رفتند

¶ *Hasti Dal is routed by Major Patton and slain on 23rd April 1815. On the 25th of the same month, Colonel Nicolls makes a general attack on Ailorah (Alhora) and the fort falls on the 27th.*

بارش باران بشدت نازل می شود و سری جیوالاجی از اینجا بفاصله
بست و پنچکروه مانده و گذاره کسی بانطرف از مخاطره راه نیست
و مردمان گورکها از بالا فرود آمده آیند روند را ضایع می نمایند
لیکن جنگ دیگر نکرده است

¶The English lay siege to the Rajgad fort. The Raja of Bilaspur who was an ally of the Gorkhas is defeated and put to flight, but his soldiers and the Gorkhas have entrenched themselves in Bilaspur fort. It is rumoured that the English army is being sent against them.

No. 666]

[21-2-1815

.....از قلع جی تک جنگ بدستور می شود و از سه طرف
محاصره قلع شده است و از طرف چهارم رسد غل بمردمان گورکها
اندرون قلع می رسد و مردمان رعایا اینجا در شهر ناهن آباد میشوند
و برف باری میگردد افواه و اشتها را است که از قلع رام نگر که
جنگ توپ گول می شد چنانچه قدری دیوار شکست شده مردمان
قلع برآمد شده در قید شدند و میگویند که بتاریخ شانزدهم
ماه فروری قلع مذکور فتح شد مگر این معنی بطور اشتهارات است
از کسی نوشته نیامده

¶Jaitak fort is besieged by the English forces. The people of that place take shelter in Nahan. It is rumoured that Ramnagar fort has been taken by the English.

No. 2102]

[23-4-1815

جرنیل اختر لونی صاحب بهادر و ادم صاحب بهادر و کرنیل
طام سین صاحب بهادر مع متالین فراهم شده بر گورکها حمله کرده
مورچها گرفته و روز دوم بتاریخ هفدهم ماه اپریل سنه ۱۸۱۵
عمیسوی بهکوتها و کاجی امرونگه نهانا مع دوصد مردم برفوج
ایشان افتاده قریب چهارصد مردم هردو طرف کشته و زخمی
شدند و بهکوتها در جنگ کشته افتاد جرنیل صاحب بهادر یک

آمده اند و تاحال در گدگهی و هژّه با وجودیکه خالے افتاده است از باعث اشتباه که میبادا ... دغا سازند در انجا دخل خود نکرده اند و نواب گورنر صاحب بهادر بدستور در مرادآباد دایره دولت دارند و مستر مشکلف صاحب بهادر ناظم صوبه شاهجهان آباد وچ میسرتهر حاضر اند و اراده کوچ طرف نجیب آباد معلوم می شود و خبراست که بتاریخ هفتم دسمبر کوچ بسطرف هردوار خواهد کرد

¶William Fraser (the Political Agent with the division of General Gillespie) is wounded in a skirmish with the Gorkhas (according to Prinsep, i, 90, 2nd ed., he was wounded by an arrow in his throat at Nalapani on 31st October 1814). The Governor is camping at Moradabad.

No. 1117]

[15-2-1815(2)

جنرل اختر لونی صاحب بهادر بدستور بموضع باو تشریف دارند و بدستور زیور دره کوه قلعه راجگده رونق افروز اند دکاجی امرسنگه مقهور مع فوج هر قلعه کوه که مسافت سه کوه بالای میدارد رخت ادبار دارد و صاحبان عالیشان بهادر از سه طرف کوه مذکور را محاصره نموده و از یک طرف رسد غل در لشکر مقهوران میروند و چیزے فوج راجه کرم سنگه بلاس والا پیشتر رفته است و از بلاس پور مورچه قائم کرده یک جنگ از بلاس پور و اله نموده بود چنانچه وزیر راجه مذکور را مع دوپسو و دیگران بجان کشید و راجه مذکور که از گورکھے موافقت میداشت گریخته از دریای ستلج عبور شده است مگر فوج او و گورکھے در قلعه بلاس پور مضبوطی نموده جنگ میدارد و امروز قریب دو نیم صد مردم از بالای کوه فروه آمده بر راسته بلاس پور بمقاومت دو نیم کوه از لشکر فیروزی فرده شده سدره بلاس پور شدید و خیراست که چیزے فوج انگریزی بمابو ددارک آنها خواهد رفته و هر روز

A News-letter from Delhi.

No. 425]

[8-12-1813

نرخ غله شاہجہان آباد - فی روپیہ

گندم	ہاجرہ	جوار	مکی	دال مونگ	دال ماش
۲۶ ٹار	یکمن ۷ ٹار	یکمن ۹ ٹار	یکمن ۱۰ ٹار	۲۹ ٹار	۳۰ ٹار
قند سیاه	شکر سرخ	برنج	نمک	روغن زرد	
۱۴ ٹار	۱۰ ٹار	۲۰ ٹار	۱۵ ٹار	۲۳ سیر	

[Rate of foodstuffs in Shahjahanabad (Delhi).

A News-letter from the Narbada Ghat.

No. 339]

[26-5-1814

سرورپ سنگھ گراسیم بخت گدھوال بر جمعیت سرصدسوار ویک
ہزار پیادہ بر قصہ کسرادہ رسیدہ چنانچہ زمینداران آنجا مقابلہ
ساختہ خوب جنگ کردہ بسیاری را کشتہ و زخمی نموده غارتہ
اسبابش کردہ گرفتند آخرش از انجا ہشیمان برگشتہ دودہر
مردانہ (۹۰) را تاخت تازاج نموده داخل بخت گدھ گردید و دوصد
سوار پیادہ نامبرہ بطرف دیگر بنا بر غارتہ رفتہ اند۔ درین ضلع
ہنگامہ گراسیمہا و افواج پولسہ بہادر از حد زیاد است

[Sarup Singh Garasiya of Bakhtgadh attacks the village of Kasradah. He is defeated and forced to return to Bakhtgadh.

News-letters regarding war with the Gorkhas.

No. 1535]

[Nov.-Dec. 1814 (2)

دریافت شد کہ ولیم فریئر صاحب کلان بدستور تیرہ دارندہ
درین ولا از مردمان گورکھہ جنگ عظیم بمیان آمدہ بود چنانچہ
میگویند کہ قویب شش صد کس از طرفین کشتہ و زخمی شدند
و در دست و پائی صاحب مسطور قریب سر زخم قدرے قدرے

[27-2-1815

نرخ غله اوجین — فی مانی

گندم	۸	۸	۰	نخود	۷	۰	۰	جوار	۵	۱۲	۰	کوثر	۳	۸	۰
جے پور	۴	۹	۰	مونگ	۱۰	۰	۰	ماش	۱۰	۴	۰	عس	۹	۱۲	۰
لشکر سندھ	۹۷	۶	۰	حیدر آباد	۸۸	۸	۰	دال مسور	۱۴	۰	۰	برنج	۲۴	۰	۰
قند سیاه	۲۶	۰	۰	ناگپور	۱۷	۰	۰	بشارس	۶	۸	۰	بڑودہ	۸۷	۸	۰
نمک	۱۱	۰	۰	شکر فی من	۱۷	۰	۰	روشن سیاه فی روپیہ	۴	۰	۰	لوگ فی آثار	۴	۰	۰
الائچی فی آثار	۳	۰	۰	دارچینی فی آثار	۱	۸	۰	بادام فی آثار	۱	۸	۰	بستر فی آثار	۱	۴	۰
افیون فی آثار	۸	۱۲	۰	مشک فی تولہ	۱۷	۰	۰	زعفران فی تولہ	۱	۰	۰				

¶Rate of foodstuffs and other commodities in Ujjain.

No. 1641]

[9-3-1817

ہافہام رسید کہ راجہ جسے سنگھ راجہ راگھو گدھ والہ ہر موضع
 میرایہ علاقہ ہرگتھ سوکھچہرہ مقام ساختہ است و از گدھی مذکور
 و از راجہ ممدوح جنگ تیر و تفنگ درہمان است و قویہ ہست
 ہست ہر دہان طرفین کشہ شدہ و از اوجین صد ہندو قچی و از
 دیگر ہر گدات جمعیت برای اعانت موضع مذکور رفتہ

¶It is reported that Raja Jai Singh of Raghugadh has attacked Mirayah in the Sonkachh Parganah and that help is being sent from Ujjain and other parganahs.

سواران و پیاده‌ها از اوچین کوچ کرده بمفاصله دو کروه بر موضع موروکری متصل بشکلیشر مخیم شده اند و اراده جنگ نمودن از افواج هولکر بهادر مصمم داشته اند و بخشی بدامی لعل در اوچین از دوکان یک مهساجن مبلغ پانصد روپیه بطریق قرض گرفته گول و باروت خرید ساخته نزد سمندخان فرستاده اند و آنچه که سواران و پیاده‌ها بنابر تلاش روزگار در لشکرخان مسطور می آید اوشان را بهخواهش تمام ملازم میدارند و اراده این است و میگویند طوریکه افواج هولکر بهادر جابجا برگشته سمندیه بهادر تاخت تاراج کرده است انچهان مایان هم برگشته اوشان تاخت تاراج و بے چراغ خواهیم کرد باین اراده سواران و پیاده‌ها نو ملازم نگاهداشت جاری میدارد

¶Samand Khan Afghan and Colonel Dan Singh, with an army numbering 1,500 have left Ujjain and are encamped at Morukhari, near Pingleshwar, with the object of giving battle to the Holkar's army, and retaliating for their attacks on the territory of the Sindhia.

No. 2315]

[13-7-1813

نرخ علم اوچین

گندم فی مانی	نخود فی مانی	جوار فی مانی
۵ ۸	۱۶	۱۴
برنج باریک فی مانی	دال نوار فی مانی	دال مونگ فی مانی
۵۰	۲۷	۱۹
دال عدس فی مانی	قند سیاه فی مانی	روغن زرد فی دپڑی
۱۶	۳۷	۱
روغن سیاه فی روپیه	شکر فی روپیه	
۳۴	۴۱	

¶Rate of foodstuffs and other commodities in Ujjain.

No. 2320]

[25-11-1813

سواران رهبر پنداران قریب چهار صد سواران بر موضع کود
آمده گرد پیش موضع مذکور شده بود از جسونت راو قلعدار بر
تیر و تنگ خوب جنگ کردید پانزده سواران پنداره زخمی شده
گریخته رفتند و رهبر پنداران تا حال بر موضع جاروه متصل چین پور
است درین جا افتاده اند و از دہشت رهبر پنداره موضع
پور گانون و موضع کود و بهادر پوره رعایا فراری شده رفتند

¶Jaswant Rao, commander of Kodar fort, defeats the Pindaris. The leader of the Pindaris is camping at Jarwah, near Chainpur.

No. 391]

[23-10-1815

مسموم شد که برپروز پندارها گرد نواح اینجا را غارت نموده
تارکشان را که معر قبایلان برای سیراز دو روز بمحل کواره رفته
بودند گرفته و زنان اوشان را بر سر ساختند آخوش آنها دو
نیم صد روپیه داده مخلصی زنان خود را کشاییده امروز درینجا
آوردند بعد پندارها موضع کهایمی را غنیمت کردند دو سوار
اوشان از دست دیهوالها زخمی شدند و یک کس کولی موضع
مذکور کشته افتاد - من بعد موضع نوسنگی و موند را غنیمت
کرده سوختند

¶The Pindaris plunder the neighbourhood of Burhanpur, and the villages of Khamti, Narsangi and Mond.

News-letters from Ujjain.

No. 2315]

[13-7-1813

بهر عرض صاحب عالییشان خداوند نعمت کرئیل صاحب بهادر
دام اقبسال احوال این است که جنسی و
چهار فوج هواکر بهادر متصل برگم توانس پیام میدارند و
سهند خان افغان نسبت کرئیل دانسنگه بجمعیت یک نیم هزار
54

سواران و پیاده‌ها از اوجین کونچ کرده بمفصله دو گروه بر موضع موروگری متصل بمکلیشر مخیم شده اند و اراده جنگ نمودن از افواج هولکر بهادر مصمم داشته اند و بخشی بدایمی لعل در اوجین از دوکان یک مساجن مبلغ پانصد روپیه بطریق غرض گرفته گول و باروت خرید ساخته نزد سمندخان فرستاده اند و آنچه که سواران و پیاده‌ها بنا بر تلاش روزگار در لشکرخان مسطور می آید اوشان را بخواهش تمام ملازم میدارند و اراده این است و میگویند طوریکه افواج هولکر بهادر جابجا برگشته سمندپیر بهادر تاخت تاراج کرده است انجمنان مابین هم برگشته اوشان تاخت تاراج و بے چراغ خواهم کرد باین اراده سواران و پیاده‌ها نو ملازم نگاهداشت جاری میدارد

¶ Samand Khan Afghan and Colonel Dan Singh, with an army numbering 1,500 have left Ujjain and are encamped at Morukhari, near Pingleswar, with the object of giving battle to the Holkar's army, and retaliating for their attacks on the territory of the Sindhia.

No. 2315]

[13-7-1813

نرخ علم اوجین

گندم فی مانی	نخود فی مانی	جوار فی مانی
۱۵	۱۶	۱۳
برنج باریک فی مانی	دال نوار فی مانی	دال مونگ فی مانی
۵۰	۲۷	۱۹
دال عدس فی مانی	قدس سیاه فی مانی	روغن زرد فی دهری
۱۶	۳۷	۱
روغن سیاه فی روپیه	شکر فی روپیه	
۳۶	۱۴	

¶ Rate of foodstuffs and other commodities in Ujjain.

No. 2320]

[25-11-1813

سواران رهبر پنداران قریب چهار صد سواران بر موضع کور
 آمده گردپیش موضع مذکور شده بود..... از جسونت راو قلندار
 تیر و تنگ خوب جنگ کردید پانزده سواران پندار زخمی شده
 گریخته رفتند و رهبر پنداران تا حال بر موضع جاروه متصل چین پور
 است درین جا افتاده اند و از دشت رهبر پندار موضع
 پور گانون و موضع کور و بهادر پوره..... رعایا فراری شده رفته اند

¶Jaswant Rao, commander of Kodar fort, defeats the Pindaris. The leader of the Pindaris is camping at Jarwah, near Chainpur.

No. 391]

[23-10-1815

مسموم شد که هرروز پندارها گرد نواح اینجا را غارت نموده
 تارکشان را که معر قبایلان برای سیر از دو روز بمحل کواره رفته
 بودند گرفته و زنان اوشان را به ستر ساختند آخرش آنها دو
 نیم صد روپیه داده مخلصي زنان خود را کنایند امروز درینجا
 آوردند بعد پندارها موضع کپامی را غنیمت کردند دو سوار
 اوشان از دست دیهوالها زخمی شدند و یک کس کولی موضع
 مذکور کشته افتاد - من بعد موضع نورسنگی و موند را غنیمت
 کرده سوختند

¶The Pindaris plunder the neighbourhood of Burhanpur, and the villages of Khamti, Narsangi and Mond.

News-letters from Ujjain.

No. 2315]

[13-7-1813

بعرض صاحب عالیبدان خداوند نعمت کرنیل صاحب بهادر
 دام اقباله ... احوال این است که جیسی و
 چمری فوج پولکر بهادر متصل یوگم توانم قیام میدارند و
 سمند خان افغان نسبت کرنیل دانسنگه بهجمعیت یک نیم هزار

دیواری و سر هزار روپیہ بابت سوئی پت داخل خزانہ شدند و کاک
کہاران ولیم فریزر صاحب کلان بطرف مرحمت روانہ کردہ اند

¶ *Muntazimu'd-Daulah Charles Metcalfe sends Rs. 6,250 to a Munshi, Rs. 6,000 to Nawab Muhammad Mir Khan, Rs. 1,250 to Raja Gopal Kishen Jugirdar, and Rs. 5,000 to Mir 'Izzatu'llah Khan, news-writer, in payment of his quarterly salary.*

News-letters from Burhanpur.

No. 282]

[20-5-1813

نرخ غلہ

گندم و نخود فی ہل	جوار باجڑہ (فی ہل)	موگ ماش (فی ہل)
پنچ نیم روپیہ	سر نیم روپیہ	شش روپیہ
برنج (فی ہل)	روغن زرد فی روپیہ	روغن سیاہ (فی روپیہ)
پڑدہ روپیہ	پاؤ کم دو آثار	ہشت آثار

¶ *Rate of foodstuffs in Burhanpur.*

No. 1035]

[17-7-1813

دیروز مع جمعیت صوبدار برہان پور ہر جہان آباد رفتہ از حکیم
جیو عامل معزول انجا باتفاق عامل جدید جنگ کردہ بست نفر
حکیم جیو و سیزدہ نفر جمعیت مذکور در جنگ ہکار آمدند و از
جہان آباد مورچہ بندی کردہ اند و ہشت سپاہی صوبدار مذکور
جدید ہکار آمدند و ہتھیار اعانت خود عامل جدید پنچہزار روپیہ
بقاعدار اسیر میدہند و مشارالیم دہ ہزار روپیہ بوعده خالی کفایتدہ
دادن جہان آباد و طلب میدارد لیکن چرے تصغیر نشدہ

¶ *The Subedar of Burhanpur, makes common cause with the new 'Amil of Jahanabad, and attacks the forces of Hakim Jiu, the old 'Amil.*

قوم خشک و بنگش و مهمند و خلیل و غیره افغانان یوسف زای
کواغذت خود بهاراج بهادر نوشتند کہ اگر جاگیرات مایان
گذاشت کرده دهند ہمراہی محمد عظیم خان گذاشتہ طرف شما می
آئیم محمد عظیم خان بدریافت این معنی ہزدی تمام مع
لشکر خود طرف کابل کوچ کرد و یار محمد خان برادر خان مسطور
حاکم پشاور چہل ہزار روپیہ بہت نعلبندی بہاراج رنجیت سنگہ
از بہت پشاور دادنی مقرر کردہ بہت ہزار روپیہ ادا کردہ و
برای بقیہ را وعدہ نمودہ است معتمدان اروس معرفت محمد
عظیم خان بہلازمت شاہ ایوب مشرف شدہ عرض کردند کہ ہر قدر
مبلغان برای مصارف فوج مطلوب شد خواہیم داد ہر دار محمد
عظیم خان گفت کہ بالفعل دشمن من رنجیت سنگہ است اورا
بقوت خود خواہم کشت خواہش کمک شما ندارم خلعت ہا
دادہ رحمت نمودہ

Invasion of the Punjab by Muhammad 'Azim Khan. The Khans of the Khatak, Bangash, Mohmand, Khalil and Yusufzai clans offer to desert Muhammad 'Azim if Ranjit Singh promises to confirm them in the Jagirs held by them.

A news-letter from the residence of Charles Metcalfe, Delhi.

No. 2308]

[15-7-1815

بعد ازان شش ہزار ۵۰ صد و پنجاہ روپیہ بہام بخشی و
شش ہزار روپیہ بہام نواب محمد میر خان و یک ہزار ۵۰ صد و
پنجاہ روپیہ بہام راجہ گوہال کشن جاگیردار و پنج ہزار روپیہ بہام
میر عزت اللہ خان اخبار نویس ضلع مغرب بہت تضحواہ سہ ماہ و
پانصد روپیہ برای خرج خوراک محبوسان حکم خزانہ دستخط
کوداہندہ دادہ - عرض شد کہ یک ہزار روپیہ آمدنی ہرگرم

دستگیر نموده و همراهانش را از قلعه بدر کرده بریم سنگه فرصت یافتن گریخته رفت و قادر بخش در قید است بعد ملاحظه جواش مشعر تحسین و آفرین و این که قادر بخش را با احتیاط در حضور ارسال سازد

¶ *Intrigue of Prem Singh and Qadir Bakhsh to deliver the Kangra fort to Raja Bhup Singh.*

No. 2100]

[26-4-1815

عرضی قلعدار اٹک بدین خط بنظر گذشت که جمعیت سواران بموجب احکام سرکار عبور دریای اٹک شده بانطرف رفته از مخالفان بجنگ پیوستند قریب یک پاس جنگ گولہ ... از طرفین مانده آخرش سواران سرکار هزیمت خورده واپس گردیدند قریب یک نیم صد کس اینطرف و پنجاه کس آنطرف کشته و زخمی گردیدند حکما سنگه تھانه دار از لاهور آمده عرض کرد آنچه که اسباب حضرت شاه شجاع الملک بود ضبط کرده در توشخانه سرکار رسانیده آمدم و همراهیان شادی خان و یوسف خان را از شهر لاهور بدر کرده دادم فرمودند خوب کردند دریافت شد که حضرت شاه شجاع الملک از لاهور گریخته بطرف بہاول پور رفته

¶ *Defeat of a detachment sent by the commander of the fort of Attock to the other bank of the river Indus.*

Flight of Shah Shuja' to Bahawalpur.

No. 2306]

[10-6-1822

... عرضی جے سنگ اتاروالہ و دو سرداران محمود عظیم خان مشعر بر قاعداری رسید ملاحظه نموده جواش بروقت ملٹوی دلتند ہرگاہ لشکر مہاراجہ موصوف متصل دریای سندھ رسید محمود عظیم خان خواست کہ بمقابلہ بردارد درین ضمن مردمان

از ارسسان کوچیده داخل موضع تیرت شدند و دیروز اکثر کسان در میان راه کشته و زخمی شدند و اسباب لشکر بغارت رفت و قریب دو هزار بغدوق و همین مقدار شمشیرها و دیگر سلاحها سکهان زمینداران این نواح کشیده گرفتند بردند بهلولان خان برادر راجه کوٹلی والہ ملازمت نموده عوض کرد کہ حالا نقصان سرکار نخواهد شد تا لاهور بیربنگاه را سلامت رسانیده خواهد شد مہاراجہ بہادر خوش شدہ خلعت سر ہارچہ و جوڑی کفن طلائی ہاو عطا فرمودند۔ بتاریخ ششم ماہ اگست ۱۸۱۴ع مطابق نوزدہم شہر شعبان ۱۲۲۹ ہجری روز ششم مقام پنج کرویہ اینطرف از سہرہ بریل لب نالہ آب موضع سہرہ را آتش دادہ بالاسہ کرویہ کوہ اسفادہ شدہ کذارہ بیربنگاہ وغیرہ کدایندہ پنج کرویہ این طرف از سہرہ رسیدہ وقت شام داخل کبریہ شدہ عوض شد کہ در انحاء راہ از قوم ہلکیرہا و ہلاثن شیخ ہدہا جنگ بمیان آمد اکثر کسان طرفین کشتہ و خستہ گردیدند مہاراجہ بہادر تعریف ہلاثن مذکور کردہ فرمودند کہ در لاهور رسیدہ دو سہ ہلاثن بختیان نوکر داشتہ خواهد شد

[An account of the disastrous return march of the army of Ranjit Singh after the conquest of Kashmir.

No. 1355]

[13-10-1814

عوضی مقصدی مختار قلعہ دار قلعہ کانگرہ بدین مضمون بطور گذشت کہ ہریم سنگہ نامی و قادر بخش ماحبی متعین قلعہ مذکور از راجہ بہوپ سنگہ ہری نورپ سازش نمودہ دادن قلعہ ہاو مقرر کردہ بودند راجہ مذکور مع جمعیت دو ہزار کس متصل قلعہ رسیدہ چونکہ اقبال سرکار ہاور بود ہندہ مطلع شدہ ہر دو نامبرہ را

و کوچ راجه‌هاے نیز خوانده دادند .. عرض شد که عیسیٰ خان وزیر راجه کوتلی والہ در لشکر داخل شد بعد مسموم یکصد روپہ بابت صیافت بمشار الہ فرستادند ... بتاریخ ہست نہم ماہ جولای سنہ ۱۸۱۳ عیسوی در چھاوئی لودھانہ دریافت شد کہ در قصبہ پہلور بوقت سر نہرو و شام یازدہ آواز توپ شلق سلامی شدہ معلوم شد کہ گھاٹ کشمیر بدست آمدہ باشد و افواہ ہمین است کہ کشمیر فتح شد باز خبر رسید کہ در پہلور شادیانہ نواختند کہ کشمیر فتح شد۔ بتاریخ سی ام ماہ جولای سنہ صدر جوری ہرکارہ در چھاوئی لودھانہ نزد نند سنگ وکیل سردار رنجیت سنگ بہادر آمد دریافت شد کہ از راہ گھاٹ بہاہم راجہ ککک ہمہ (۹) ہیوسنگی کسود فوج سردار رنجیت سنگ بہادر عبور شدہ بہ کشمیر رسیدہ و راجہ مذکور رسد شام در لشکر سردار صاحب بہادر رسانید چنانچہ نرخ غلہ فی روپہ ہست آثار در لشکر شد و محمد اعظم خان ناظم کشمیر گریختہ رفت و کشمیر بتصرف سردار صاحب بہادر رسیدہ لیکن اخبار و کسے خط از کشمیر نیامدہ مگر افواہ است کہ کشمیر بیشک فتح شد از عقب دریافتہ معروض خواہم داشت

¶ *An account of the conquest of Kashmir by Ranjit Singh.*

No. 1109-10]

[5-8-1814

عرض شد کہ رام سنگہ مختیار کار کفور کھڑک سنگہ مع اکبر خان رجوڑی والہ از مقام بہرم گلہ از نزد سردار دت سنگہ ہرانہ و غیرہ رخصت شدہ در موضع تہتر آمدہ اند و اکبر خان را نظر بند کردہ دلتہ است و سردار مست سنگہ بہرانہ کہ او زخم کاری رسیدہ بود از ہجھان در گذشت بعد مسموم ہذاہم مائہ ہوسی اش بہائی گور بخش سنگہ را نزد ہسر او فرستادند عرض شد کہ سردار دت سنگہ ہرانہ و رام دتال و غیرہ سرداران شہاب

سرکار رسیده لیکن وقت دوپہر ہنگامہ کارزار گرم ماند مظہر علی
و... مختار کار فوج دیوان محکمہ چند وغیرہ بقدر چہار صد کس زخمی
شدند و دیگر یک صد ہنگامہ نفر سکھان فوج سرکار بکار آمدند و
طرف ثانی ہم بسیاری کشتہ و زخمی گردیدند در انجا لاش ہر
لاش افتادہ است و فتح سرکار گردید بعد مسموم خوش شدہ
ہست رویہ بجوڑی مذکور انعام بخشیدہ جوڑی ہرکارہ
دیگر آمدہ بعرض رسانید کہ سورجال سرکار از گڑھی بہرم کلا
قائم شدند و جنگ میشود

¶An account of a battle fought with the Kashmir forces on the banks of the river Baramgalla in Punch.

No. 1668-69]

[8-7-1814

قواعد سکھان اردلی خاص ملاحظہ نمودہ ہدوکس یکہ یکہ
الایہ خطا کردند از سردار مست سنگہ وغیرہ سر کردہا فوج حکم
شد کہ شمایان بطرف روڑی بقاصلہ چہار کورہ از ہنگامہ بطرف
کشمیر است کوچیدہ بروید چنانچہ اوشایان کوچیدہ رفتند سبھان
رای عدالت والہ و شیخ یوسف را بنا بر حفاظت آیند روند
بسمت امرنور جو مکہ متعین نمودند دو ہزار رویہ بطریق علی
الحساب در ہلقن شیخ ہساون تقسیم کنایندد راہ فتح سنگہ
اہلوالہم دربارہ روانہ نمودن زخمیان ہمراہی خود بسمت قصبہ
گجرات عرض نمودہ فرمودند بہتر و شما مع سردار جودہم سنگہ گلگیر
ہر بیشتر کوچ نمائید عرض کردہ وقت سر بہر کوچیدہ خواہم
رفت عرضی سرہلند خان روڑی والا ہمدین مضمون آمد کہ
فوج محمد اعظم خان حاکم کشمیر در ہنگامہ قسود است ازین
جہت بخدمت حاضر شدن امی توانم بانصد رویہ بنا بر خرچ ہر
ہوئی ہر میان خیرات بخشیدہ کوچ ہزار الیہ بیشتر کنایندد

اسباب دیگر افتاده است مهاراجه صاحب بهادر همها را ملاحظه کرده منجمله آن دو تمنجه و یک دو قبضه شمشیر و پیش قبض و لایتنی در سرکار داشتند باقی تمام زینور و رقم جواهرات و غیره مع خوج مذکور نزد شاه شجاع الملک واپس فرستادند و از رام سنگ ارشاد کردند که دیگر اسباب بدیره ایشان است همگی رسانیده دهند چراکه بیعوض جزوی مقدم در تمامی ملک بدنامی خواهد شد مشارالیه حسب الارشاد بجا آورد

¶The confiscated property of Shah Shuja'u'l-Mulk is brought before Ranjit Singh who selects a few pistols and swords and orders the restoration of the rest to the Shah.

No. 2104]

[18-6-1814

جوری هرگاه آمده عرض کرد فوج سرکار بنا بر تیاری بل ناله آب بهرم کلمه رفته بود از انطرف بندو قهای سر شدند و مخالفان بنا بر مقابل آمدند مردمان سرکار تاب جنگ نیاورده واپس آمدند از بارش گولی بندوق متصل ناله آب رفتن نمی توانستند و فوج در انیمان طرف ثانی بنا بر مقابل آمده استاده شده است بدریافت این معنی سر کرده فوج نوشتند بهر طوریکه دانند تیاری بل زود کنند و قریب ده هزار مردم دیگر بنا بر کمک جمعیت خود روانه کردند و دو غول سواران خود را بنا بر چوکی مورچال فرستادند جوری هرگاه آمده عرض کرد که سوار مست سنگه بهرایه و راجه فتح سنگه الوالیه و غیره برهمونی راجه اکبرخان رجوری و اله شاه راه بل را گذاشته جانب چپ بالای کرده بر جماعت طرف ثانی بندو قهای سر کرده و شمشیر زنی نموده باهم پیوستند آخرش مشهوران نابکار تاب مقابل نیاورده برخی در گزهی قیام ورزیدند و بسیاری بطرف گهاته دیگر فرار شده رفتند و گهاته مذکور بدست سر کرده ها فوج

No. 2307]

[22-1-1814

... دامودرمل وکیل سردار فتح خان وزیر حاضر شده بلونت راو
خریطه سردار فتح محمد خان آورد مرقوم بود که اینجانب
فوج خود فرستاده قلع ملتان بایشان خالی کرانده میدهم آنصاحب
هم قلع اٹک ... خالی کرده دهند و اینجانب بر عهد و پیمان
خود تاحال قائم است و همین منظور خاطر است که از طرفین
اخلاص و دوستی روز بروز بر ترقی گردد خود بدولت از
دامودرمل ارشاد کردند که حالا بر وزیر اعظم چه قدر جمیعت
است عرض کرد که همگی هشت هزار مردم فوج درانیان و
فرمایان هستند و اراده آمدن سرداران قوم یوسف زهی بود
اغلب است که غائبانه ... آمده باشند فرمودند که در فوج موکل
ایشان نا اتفاقی کمال است هرگاه آمد خریطه سردار فتح
خان وزیر رسانید ظاهراً دران نوشته بود که آنصاحب فوج خود
را بطرف ملتان روانه سازند و فوج من هم در اینجا خواهد رسید
قلع مذکور اول بایشان خالی کنائیده میدهم بعد ملاحظه ارشاد
کردند که اگر فتح خان از فوج خود قلع خالی کرانده باینجانب
می دهد و یازده لکه روپیه را ... سالیانه بابت معامله کشمیر در
اینجا دهند البته قلع اٹک داده خواهد شد

¶Sardar Fath Muhammad Khan is willing to hand over the fort of
Multan if Ranjit Singh evacuates the fort of Attock.

No. 2105]

[7-3-1814

کنور کهڑک سنگه و رام سنگه صندوقچه های زیور هم بعضی
رقم جواهرات از قسم جواهر و فیصه های شمشیر و پیش فیصه و
بند های و غیره بابت صیقلی شاه شجاع الملک مع سکوخان
بابی خوج شاه موصوف گذارینده ظاهر کرده که دو منزل چکنڑه
محمود یارچه های پوشاکی مردانه و زنانه و خیمه های و غیره

الملک هستند بدل اراده دارم که از اوشان طلبیده بگیرم انجا
عرض کردند که مهاراج بهادر مالک اند هرچه بهتر دانند
لیکن بیشتر جواهر کوه نور باین رسوای بدست آمده بود
حالا بدون هم خرابی و سختی و بدنامی بدست کرده آید
بهتر آنست که حالا تسلی و دلاسا مشارالیه سازند فرمودند که همین
صرف مرکوز خاطر است - خود بدولت رام سنگ مختارگار
سوارکار کهنور گڑک سنگه را طلبیده فرمودند که ایشان از طرف
این جانب نزد شاه شجاع الملک رفته بگویند که حالا آنصاحب
را مع فوج شایسته بطرف پیمشاور فرستاده خواهد شد و پروانه بنام
حکمان سنگه تهاه دار لاهور بدین خط نویسانیده روانه کردند که
خبرگیری ... حضرت مدد و فرار واقعی باید کرد

¶*Ranjit Singh's plan to cajole Shah Shuja' to part with a saddle set with precious stones worth 28 lakhs of rupees, and a bedstead of coral, studded with large size topazes.*

No. 380]

[30-10-1813

... چوری هرگاه از کابل آمده خبر رسانید که حضرت محمود
شاه بادشاه بتاریخ دهم ماه شوال به جمعیت چهل هزار سوار پیاده
قوم یوسف زهی و نور زهی و ایماق و غیره از کابل بطرف پیمشاور
کوچ کرده اند و جمیع سرداران مسلمین روبرو بادشاه قسم قرآن
خورده اند که یکمرتبه غلامان بر نمک حضور انور قربان خواهند
شد و حضور والا هم امیدوار مراعات کلی نموده اند و سردار
فتح خان وزیر در کابل است و رقم مبارک دریاب جمع آوری
اسباب نزد حاکم پیمشاور آمده است چنانچه حاکم پیمشاور در
فراهم ذخیره مشغول است و میگویند که بادشاه بالا بالا از پیمشاور
طرف الیک خواهند آمد

¶*Mahmud Shah's march on Attock at the head of 40,000 soldiers drawn from the Yusufzai and Nurzai clans, and the oath of all the Muslim Sardars on the Quran to stand by him.*

[8-6-1813]

No. 1803]

دیروز خود بدولت تا وقت شام از جواهریان رقم جواهر
 کوه طور (کوه نور ؟) عنایات حضور شاه شجاع الملک ملاحظه
 میکنانیدند دریافت شد که بوزن سه صد و چند سرخ بقیامت
 نسیه شمار است چرا که چون جواهر مذکور دیگر پیدا نیست از
 نوشته ... امرت سر دریافت شد که خود بدولت از حضرت شاه
 شجاع الملک دستار بدل کرده اند

[Appraisal of the diamond Kuh-i-Nur which was given to Ranjit Singh
 by Shah Shuja' u'l-Mulk.

[29-6-1813]

No. 2055]

... بوقت یک پاس شب گذشته جوری هرکاره آمد عرضی
 دیوان محکم چند رسائید نوشته بود که از سردار فتح خان وزیر
 جنگ خوب شد آخرش مشارالیه از معرکه میدان مع سسی سوار
 فراری شده بطرف کشمیر رفت و فتح عظیم سرکار شد و فدویان
 بر کیره مشارالیه رسیده کیره کرده و دوازده قطعات خطوط
 بنام جهان دادخان و راجهای ضلع کشمیر بدین مضمون
 نویسانیده فرستادند که سردار فتح خان وزیر مع سسی سوار از
 مقابل فوج سرکار گریخته با نظرف راجی شده و فوج سرکار تعاقب
 آن مجرود و اگر بان ضلع رسید او را دستگیر سازند

[Defeat of Sardar Fath Khan, wazir of the Shah of Kabul, and his flight
 to Kashmir.

[10-9-1813]

No. 1627]

از بهال سنگ و ... و نهایی گور بخش سنگ علیحده شده در
 خلوت ارشاد کردند که یک زمین اسب مرصع جواهرات قیمتی
 بیست و هشت لکهر روبه و یک بلنگ مرجان که بر سر پرچار
 پایه او یک نگ بکهرج کلان جسییده اند از حضرت شاه شجاع

نبرد ا مقهور کرده خواهد شد و غارتگری موقوف دارند و الا نه تدارک ایشان قرار واقع کرده خواهد شد خبر رسید که پلشن والها از مقامگاه کوچ کرده برلج سهار (۹) رسیده تیره کردند و سواران هندوستانی و مرهت و غیره برهان پوره تیره دارند و پلشن والها از راج گفت فرستادند که غفور خان از ما قول و قسم گنگا و قرآن درمیان داده نزد ایشان رفته بود که معامله ایشان اول کرائده خواهد شد حالا معامله خود و مسلیحداران کرده مارا جدا کردند لازم که معامله مایان نیز کرائده دهند

¶ *Mr. Elphinstone promises to grant property worth 5 lakhs to the Pindaris if they stop their d. predations.*

News-letters from the Court of Ranjit Singh of the Punjab.

No. 2301]

[4-3-1813

... هر گاه آمد خط عبدالرحیم خان قلمدار اٹک که از طرف نواب عطا محمد خان است رسانید در آن نوشته بود که شاه زاده ایوب باینجانب نوشته فرستاده اند که قلم اٹک خالی کرده در آن عمل دخل شاهنشاهی کنایفده دهند و اینجانب را این معنی منظور نیست که قلم اٹک باوشان بدهم مگر همیکه فوج آن صاحب برسد سپرد او کرده خواهم داد بعد ملاحظه در جوابش بدین لفظ نویسانیده روانه کردند که فوج سرکار نزد ایشان برسد بموجب نوشته خود بعمل آرند و خود در اینجا خواهند آمد بروقت آمدن اینجا درستی همه امورات اخراجات ایشان کرده داده خواهد شد

¶ *Abdu'r-Rahim, the commander of the fort of Attock, offers to surrender the fort to Ranjit Singh.*

No. 282]

[13-5-1813

نرخ غلہ لشکر ہولکر بہادر

گندم	نہود	جوار
ہفت آثار	ہفت نیم آثار	ہشت آثار
موٹک ماش	برنج و دال مسور	نمک
ہفت ہشت آثار	پنچ آثار	نہ آثار

فی روپیہ را
فروخت میشود

روشن زرد
دو آثار

¶Rate of commodities and food stuffs in the army of the Holkar.

No. 379]

[31-7-1813

لشکر ہولکر بہادر مرقوم سی یکم ماہ جولائی [۱۸۱۳]

راجہ پرتاب گدھ شیعون ہر فوج مند سوروال زدہ بسیاری
کشتہ و خستہ نمودہ تباہ ساخت - اما جنگ بدستور ہنوز فیصلہ
نشده است و دو ہلٹن ہمراہی بالا را و اینگلیر متصل موضع سونیل
کیرہ داشتہ غارتگری علاقہ راج ظالم سنگہ بہادر مینمایند و گرد
ہش لشکر مہاراجہ ہولکر بہادر گراسیہ را ہنگام ہر داز ہستند

¶The Raja of Pratabgad carries out a night attack on the army of Mandor. The regiments of Bala Rao Inglia plunder the territories of Rao Rana Zalim Singh.

No. 2312B]

[27-8-1817

چٹھی کہندوس از ہونہ رسید مددراج بود کہ مشور الفسحق
صاحب بہادر بصاحبان عالیشان انگریز بہادر کہ ہر دریائے نربدا
مع افواج دایر اند نوشند کہ از ہمہ ہندکار ہائے اطلاع سازند و
نوشتر فرستند کہ جاگیر ایشان مکانات پنج لکھ روپیہ بطرف

شدند فرضیه در معرکه امروز قریب دو صد جوانان کشته و زخمی شدند و بسیاری کس مادهو راجپوره وال نیز کشته و زخمی گردیدند و محمد سعید خان راجپوریه زخمی شدند و در پای محمد اکبر خان زخم گولی رسیده است

¶A detailed account of an attack on the fort of Madhorajpura by Muhammad Amir Khan and its defence by Raja La'l Singh.

News-letters from the Court of Malhar Rao Holkar.

No. 1092]

[5-2-1812

نواب غفور خان عرض کرد که چٹھی خیالی رام کارکن فدوی از علاقم تال منداون آمده نوشته است کہ سمبھاجی پوار بجمعیّت پنج شش هزار سوار پیاده درین ضلع فساد برپا نموده است و جاہجا تھانہ خود قائم نموده و در بدناور بالکلہ عمل دخل خود کرده اگر ارشاد شود بندہ رفتہ بندوبست آن ضلع سازہ بائیسامبر فرمودند کہ رفتن شما هیچ ضرور نیست بناہر ندارک اوشان بہار بہاسکر و پانصد سوار کافی است این ہا را روانہ کردہ می شود نواب مذکور دیگر عرض کرد کہ امروز کریم خان پنڈارہ سوار شدہ ایوادہ رفتن بدیرہ میر مرادعلی نمودہ بود مردمان بہرہ وال مانع کردند براین معنی مشارالیر ہم برہم شدہ نزد بندہ آمدہ گفت کہ معلوم شد اینجانب را قید کردہ اند بائیسامبر فرمودند کہ اخبار نویسان صاحبان بہادر و پیشوا صاحب و دولت راو سغدیہ مدام خبر این سرکار می نویسند لہذا بناہر ظاہرداری مضائقہ نیست خاطر جمع کردہ میدہیم چنانچہ پنڈارہ مذکور را طلبیدہ سمبھان دلجمعی نمودہ دادند

¶Sambhaji Pawar creates disturbance in the district of Tal Mandawan and Bhao Bhaskar with 500 soldiers is sent to punish him. Karim Khan Pindara is detained as a prisoner.

خود بدولت همانجا آرام کردند - امروز گولہ اندازان ہر یک مورچال بموجب پروانگی گولہ ہائے ضرباب توپ متواتر سر کردن شروع نمودند و راجہ لعل سنگہ اگرچہ بیمار است مگر باستماع خیر حملہ در مورچال خود آمدہ قائم شد ہر اسب سوار شدہ گرد نواح مادھو راج ہرہہ گردیدند و در مورچال ہر یک رفتہ تاکید نمودند بوقت دو بہر ہرکارہ ہا آمدہ عرض کردند کہ در دو سر جا دیوار فصیل از ضرب گولہ ہا مسمار شدہ است و در مورچال محمد عمر خان بان سر شد چون بانداز مہارت سر کردن بان نہاشت بان مذکور در مورچال راجہ لعل سنگہ افتادہ چند کس زخمی شدند و از شنیدن آواز بان جوانان علی شول وغیرہ جمعداران زمرہ رامچورہ حملہ نمودند و خندق طے کردہ زیر دیوار فصیل مادھو راجپورہ رسیدند و چند کس جوانان علی غول وغیرہ بالائی فصیل رفتند و مادھو راج پورہ والہ آنطرف کہ دیوار فصیل مسمار شدہ بود چہرہ ہا فراہم کردہ آتش دادند و اندرون دیوار فصیل خندق و فصیل دیگر از بیشتر تیار بودند چہرہ توپ و گولہ ہای بمادیق سر کردند و جوانان مذکور کہ بالاے فصیل رفتہ بودند کشتہ و زخمی شدند خود بدولت ہم پیادہ ہا متصل خندق رفتند جمعداران افغانان زمرہ رامچورہ خود بدولت را از رفتن بیشتر مانع شدہ خود زیر فصیل رفتند و چند کس از مادھو راجپورہ زیر فصیل آمدہ ہجنگ شمشیر در پیوستند و مردم بلائن ہمراہی راجہ لعل سنگہ وغیرہ امداد انہا نکردند حملہ برگشت و سزیدال خان جمعدار و مصطفیٰ خان ہسر نجو خان مرحوم و برادر زادہ ہائے آخوندادہ محمد ایاز خان و محمد سعید خان افضل گگہہ کشتہ

زخمی شدند و باقیمانده گریخته در تعلقه مذکور پناه بردند و دو
کس ازین طرف هم کشته و زخمی شدند

¶Soldiers of Garhi, Taluka Rawa (?), are defeated.

No. 2319]

[10-4-1813

... عرضی بهیم سین اخبار نویس از جسے پور رسید نوشتہ بود کہ
بشارینج سیزدهم شہر حال بعد نصف شب جمعیت تمامی ٹھاکران
کہ در تعلقہ جوبہہ فراہم شدہ اند بایرادہ شمشون زدن ہر کرنیل
مہتاب خان و مانجیداس ہردہت سرگروہ فوج جسے پور آمدہ
بودند چنانچہ کرنیل مذکور ہوشیار شدہ جنگیدہ انہارا فراری کردہ
داد و بست ہشت ضرب و پنج نشان و دیگر اسباب بغارت آوردہ
بامستماع آن خوش شدہ فرمودند کہ تمامی ٹھاکران از تنہا کرنیل
مذکور تاب مقابلہ نیاموردند

¶Colonel Mahtab Khan and Manjidas Parohat, commanders of the Jaipur forces, defeat the combined armies of the Thakurs which had collected in Chumah Taluka.

No. 210-211]

[15-8-1817

دیروز خود بدولت سوار شدہ تنہا در مورچال حیات خان
کپتان رفتہ از دوربیں مکانات مادہوراج پورہ ملاحظہ کفانادند
بعد از انجا سوار شد شامل سواری گودیدہ در مورچال محمد عمر
خان و محمود خان و ٹھاکر بہادر سنگہ رفتہ تشریف داشتند و از
انہا کہ حاضر شدند متوجہ سخنان بودہ فرمودند کہ صبحی گولہ
ہائی صواب توپ متواتر سرکردہ دیوار فصیل مسمار سازند و پورش
نہاہد عرص کردند کہ ہمیں قسم بعمل خواہد آمد ہر آمد شد

No. 2268]

[28-8-1817

کیفیت این است که دو صد سوار لشکر مهاراجه هواسکر بهادر از مقام گاه متصل پاتن بمفاصله دو کروه رسیدند و سواران پایگاه راجارانا صاحب گشت کنان رفته بود در آنجا باهم مقابلہ گردیدہ در قروای از طرفین دو سر سوار زخمی شدند و از کوثر چهار صد نرگاو و یابو معمولہ بارود گولہ روانہ لشکر نواب امیر خان گوردید - و خبر است کہ کریم خان ہندآرہ قریب پنج شش ہزار سوار ہندآرہ فراہم نمودہ در ضلع بھوپال ہنگامہ غارتگری برپا می نمایند

¶A skirmish between the army of the Holkar Raja and Raja Zalim Singh. It is also reported that Karim Khan Pindara with 6,000 Pindaris, is plundering the territory of Bhopal.

No. 2147]

[No date

دریافت شد کہ صاحبان عالیہشان بہادر دوازده ہلاثن و ہنچہزار سوار برای کمک جسے پور والہ و جہت تدارک نواب میرخان تیار نمودہ بودند چنانچہ جسے پور والہ از نواب موصوف قرار و مدار کودہ از صاحبان بہادر درخواست دوہلثن انگریزی ساختہ ازین معنی صاحبان انگریز بہادر خفا شدہ فرمودند کہ جسے پور والہ دروغ گوی اند چنانچہ وکیلان جسے پور والہ درین مقدمہ باز نوشت خواند موکلان نمودہ است باید دید چہ بظہور آید

¶It is learnt that after entering into a compact with Nawab Mir Khan, the Raja of Jaipur requested the English to help him against the Nawab. It greatly annoyed the English.

News-letters from the Court of Amiru'd-Dawlah Muhammad Amir Khan.

No. 2324]

[2-1-1812

بعوض رسید کہ امروز چند کس از گڈی تعلقہ راوا ہوا آمدہ بودند ازین طرف گولہ ہای اضراب توپ سرشدند چند کس کشتہ و

قلعہ ہندون را محاصره نموده افتاده اند و راجہ بہادر نہ جمعیت
 ہانصد سوار و دو ہزار پیادہ از قلعہ کبریہ کہ ازین جاشش کر وہ
 بطرف مغرب و علاقہ ہندون است جنگ میکند

¶Colonel Muhammad Shah Khan has laid siege to the fort of Hindaun.

No. 445]

[25-2-1815

نرخ شلہ کوٹہ

گندم فی روپیہ	جوار	نخود	مونگ	ماش	برنج
۲۳ تار	یکم ۸ تار	۲۴ تار	۹ تار	۱۴ تار	۱۰-۱۱ تار
عدس	شکر	روغن زرد	روغن سیاہ	کنجد	قند سیاہ
۲۴ تار	۴ تار	۳ تار	۱۱ تار	۲۴ تار	۶ تار
نمک	پنبہ	بنوار پنبہ	موثرہ	جو	
۳۰ تار	۸ تار	۳۵ تار	۲۴ تار	۲۴ تار	

¶Rate of foodstuffs and other commodities in Kotah.

No. 1515]

[6-6-1816

استماع یافتہ کہ در میدان موتی ڈونکری از افواج راجہ
 جے پور والہ از نواب میر خان بہادر مقابلہ جنگ شدہ از افواج
 راجہ عہد برای نیافتہ پایہ ہزیمت نہاد از موتی ڈونکری بمقابلہ
 چہار پنج کر وہ داپر نموده اند - دیگر آنکہ راجہ راگھو گدہ والہ
 در شیو پور کہ علاقہ جان بطیمت بود بوقت شب چہارہ انداختہ
 قلعہ شیو پور را در تحت خود کردہ گرفت و پسر جان بطیمت را
 گرفتار نمود

¶It is heard that the Raja of Jaipur defeated Nawab Mir Khan Bahadur in the plain of Moti Dumakri (?), and that the Raja of Raghugadh carried out a night attack on Shivapur, captured the place and took the son of Jean Baptiste Filose prisoner.

News-letters from the Court of Rana Zalim Singh of Kotah.

No. 34]

[20-12-1810

... عرض کردند که نواب مهتاب خان و طره باز خان از بهگونت گدّه چشمیدگي نموده بود از طرفين قضايه جنگ بهميان آمده و بسياري کشته و زخمي شدند آخرش نواب مذکور تاب مقابلہ نياورده شکست فاحش خورده رو بفرار نهاد و فتح مردمان بهگونت گدّه گرديد شميده فرمودند که مردمان گدّه مذکور خوب مردانگي نمودند حالا کمک نواب مذکور کس نخواهد کرد

¶It is reported that Nawab Mahtab Khan attacked Bhagwantgad and after a fierce battle was defeated and forced to fly.

No. 24]

[23-11-1814

عرضي لالہ رام سنگھ و جھوٹے خان رسيد مندرج بود کہ از جسونت راو بہار و جھتو خان پندارہ و پندارہ ہاء کریم شاہي و از کونيل جان بطيحت قضايه جنگ بهميان آمده چنانچہ بہار و پندارہ ہاء مذکور تاب مقابلہ نياورده رو بفراري نہادہ و سي پکضرب توپ و فيل و ہالکي و تمامي ... بگاہ بہار و موصوف بغارت آورده و پلاٹن سرکار در جنگ مذکور بسيار شجاعت و دلوري بکار آورده و کونيل مسطور تا پنجکروہ ہا شہ کوپ بہار و وغيرہ رفتہ بود نامبرودہ ہا گونيختہ ہست بہوپال راہي شدند

¶Colonel Jean Baptiste Filose defeated the combined forces of Jaswant Rao Bhao, Chitu Khan Pindara and the followers of Karim Khan Pindara, who fled in the direction of Bhopal.

News-letters from Kotah.

No. 2323]

[12-4-1813

محمد شاہ خان کونيل بہ جمعيت يک ہزار ہانصد سوار و شش ہالين و ... رام لوہرہ بہ جمعيت ہانصد سوار و يک ہزار پيادہ

News-letters from the Court of the Maharaja of Gwalior.

No. 647]

[August 1788

شاه نظام الدین ظاہر نمود کہ در سر صد سال این چنین از
 بادشاہ کسے نکرده است کہ این نمک حرامیان کورده اند سغدہیم
 بہادر گفتند کہ من تدارک مخالفان قرار واقعی نموده باز حضرت
 را بر تخت خواہم نشانیید - بعدہ راجہ رنجیت سنگہ جات آمدہ
 ظاہر نمود کہ تدارک مخالفان جلد نمایند بندہ ہمراہ خواہد رفت
 واگر توقف نمایند بندہ رخصت میشود فرمودہ اند کہ دہارا راو را
 معہ فوج روانہ می سازم

¶Daulat Rao Sindia expresses his intention of punishing the enemies of
 Shah 'Alam II and placing him again on the throne. Raja Ranjit Singh, the
 Jat, also wishes to join forces with him.

No. 2322]

[24-8-1816

از احوال بھوپال معلوم شد کہ اہالیان سرکار انگریزی قلعہ
 راینسر را از پسر وزیر محمد خان بتجویز جہاونی میخواہند مشار
 الیم اظہار دارد کہ مکان بزرگانم است و صاحب مالک اند و من
 تابعدار - اگر ہمین مرضی است از حکم سرکار بیرون نیستم

¶It is reported from Bhopal that the East India Company has demanded
 the Raisina fort from the son of Wazir Muhammad Khan for establishing a
 cantonment in it.

شود یقین است که از آنطرف ممانعت بعمل خواهد آمد پس اگر
 به ممانعت آنها فوج سرکار در تعلقه سرکار بماند همانست که کار
 بمسال و جواب افتاد و اگر جمعیت سرکار ممنوع نشده و داخل تعلقه
 بیگانه گردید و از طرفین کار بمقاتله و محاربه رسید خلل در کلیات
 پیدا می شود و دیگر قیاحتیهای این بسیار است - خلاصه این
 مراتب آنکه اگر جمعیت سرکار گریختگان را مهلت نداده باشند
 کوب تعاقب میکرد داخل شدن جمعیت سرکار در ملک بیگانه نیز
 در گرمی هنگام تعاقب مضایقه نداشت و حاجت باطلاع و آگاهی
 آنها نمی شد - اما تقرر سردار از حضور و طی مسافت باآستنگی و
 داخل شدن باطمینان در ملک بیگانه بذات فرصت حاجت باطلاع
 آنها دارد والا جای شکایت می تواند شد - در این صورت حاصل
 مراتب مرقوم این که اگر جمعیت سواران بقدر مناسب بلا شرکت
 جمعیت باز با سرکرده مثل میران یا راجنگ یا دیگری نامور به تعاقب
 گوده و دیگر جمعیت های سرکار به بدوئیست و انتظام تعلقات
 پردازد و نیز جمعیت معقوبی در حضور برنور مهیا باشد هم قوانین
 در دست می ماند و آیفده بهر اسلوبی که رنگ کار بدریافت آید
 موافق آن کارمند می توان شد خصوص جمعیت شایسته در رکاب
 ضرور چرا که بتقریب ملازمت را و بخت بدوین نهضت رایات
 عالیات بعمل خواهد آمد - حسب الارشاد خداوندی آنچه بعمل
 ناقص آمد قلمی شد

Attested copy of a letter from Mir 'Alan, Wakil of Sikandar Jah, son of Nizam 'Ali, Nawab of Haidarabad, to Mustaqim u-Dawlah Bahadur, received on 30th September 1795, regarding the desirability of sending Rao Govind Kishan, Raja Raghutam Rao and the writer of the letter to Poona in order to remove some misunderstandings by a conference with Rao Pandit Pradhan; and the advisability of allowing troops to enter alien territory while pursuing a defeated enemy.

انند راو بدریافت آمده بود که در این صورت روانگی اینجانب
و اشخاص مرقومہ مضایقہ ندارد بلکه بفضل الہی و اقبال
خداوندی از تقرر شکل ملازمت راو پندت پردہای این گرہا کہ
فیما بین افتاده است حل شدن آن متصور است و این جانب
اطاعت امر خداوندی را بہر کاریکہ حکم شود سعادت دارین می
بندارد و سود و بہبود دنیا و آخرت در تقدیم و ارشادات و خوشی
خداوند نعمت خود می داند قسمی کہ حکم خواهد شد بعمل خواهد
آورد۔ و آنچه در باب تعاقب گریختگان ارشاد شد کہ سکندر جاہ
بہادر یا قطب الامرا بہادر را شرف دستوری حاصل خواهد شد
کیفیت این است کہ بوقت تعاقب روز دوم یعنی تاریخ دوازہم
بود حالا کہ فاصلہ بعید میان گریختگان و جمعیت سواران سرکار
کہ ہر بیدر اقامت دارند دست دادہ از سواران مذکور نیز بدون
معلوم شدن سراغ سمت گریختگان تعاقب ممکن نیست تا بجمعیت
سرکار و مرشد زادہ یا سردار دیگر کہ از بلذہ مقرر شود چہ رسد و
قطع نظر ازین ہر گاہ در رکاب مرشد زادہ یا ہر کس کہ از حضور
ہرنور ہسر کردگی مقرر شود ہمین جمعیت ہا کہ احوال آنها از نوشتہ
از در الدولہ بہادر شہر معرض اقدس رسیدہ معین گردد توقع تردد
قسمی کہ ہست ظاہر مگر برای گفت و شنید کہ جمعیت و سرداری
از سرکار دولتمدار بتعاقب مقرر و مامور شدہ مناسب است بلکہ
لازم است لیکن برای این قدر فائدہ جزئی تمام جمعیت را یکجا
رخصت نمودہ حضور ہرنور یا ملک سرکار را خالی از جمعیت نمی
توان گذاشت این ہا ہم کہ بقلم آمد در صورتیست کہ سراسر
آنها در تعلقات سرکار معلوم شود و اگر بہ پشاہ کسی ہر طبق نوشتہ
از در الدولہ بہادر کہ سابق در حضور ہرنور رسیدہ و شب رخصت
برای دیدن بحبس (۹) باین جانب عفایت شدہ بود رفتہ باشند در این
صورت صرف کار سوال و جواب است نہ جمعیت چرا کہ اگر
جمعیت سرکار ہی محابا و ہی اطلاع و آگہی آنها داخل تعلقات بیگانہ

گردیده است اطلاعاً بتزیم در آمده پیوسته دوستدار را خواهان
خیبریت و مزید حشمت خود تصور فرموده بتزیم رقایم خیبریت
شمایم مسرور و مهتج دارند - زیاده ایام مسرت باد

¶Note. This document is a copy of a letter sent by Tipu Sultan to Lord Cornwallis. According to a note on it by G. F. Cherry, it was made on 13th December 1793. The date of writing is not given, but from a remark in the body of the letter, it appears that it was written shortly before Lord Cornwallis sailed for England on 10th October 1793.

In this letter Tipu Sultan complains to Lord Cornwallis that as the boundary of his kingdom is in open land while that of Coorg is in a jungle, the people of Coorg cross over to his territory at night and plunder and kill his subjects in the villages on the border. He then enters into a long explanation regarding the disputed question of the revenue of Kasanpur Taluka, a portion of which had been ceded to the East India Company by the Treaty of Seringhapatam. He further requests Lord Cornwallis to issue instructions to his officers to allow his sons to return to him, as soon as the Nizam and the Peshwa receive the last instalment of the indemnity payable to them according to the terms of the Treaty of Seringhapatam.

A letter from Mir 'Alam Bahadur to Mustaqimu'd-Dawlah Bahadur.

No. 384]

[September 1795

نقل خط میر عالم بهادر اسمی مستقیم الدوله بهادر موصول می ام
مستمبر شهر ۷۹۵ ا.ع

رقیم بهجت ضمیمه مشعر بر رسیدن عرضی اینجانب و گذرانیدن
آن مع نذر در حضور بر نور و ارشادات کرامت بنیاد که بعد
ملاحظه عرضی مذکور بر زبان مبارک گذشت وصول نمود - آنچه
از اراده اقدس ارشاد شد که رخصت راو گویند کشن و راجه
رگهونم راو و اینجانب سمت یونم قرار گرفته یقین است که
جواب باصواب بعضی مراتب که معرفت راجه رگهونم راو با اهلکاران
یونم بر طبق ارشاد قلمی شده بود رسیده باشد چنانچه شهر زبانی

کری بگذارند و مواضعات ویریا کچهپی که سابق ازین بتصرف
 کمپنی انگریز در آمده بود بعد از ان اهلکاران سرکار احمدی بزور
 گرفته اند واپس حواله سرکار کمپنی شود و متخلص از دعوی خود
 جهت عوض سالیان مبلغ سه هزار و نهصد و شصت و نه روپ و
 هفت آنه سه پاؤ را دست بردار خواهند شد ظاهرا حال حاصل
 مواضعات مذکوره چندان مالیت ندارد هرگاه فیما بین مقدمات عمده
 بوجه احسن و شایان دوستی ها منفتح شده که توقف و تساهل
 برای معامله جزوی در آخر توقف می تواند آمد از انجا تارسیدن
 پا سخ رفیم هذا وقف خواهد کشید و باعث تاخیر در استحصا
 مقاصد دلی طرفین میتواند بود لهذا پیش اتفاق سواری جهاز حکم
 ناطق بنام صاحبان اینجا خواهند داد که هرگاه کیفیت داخل
 شدن افساط در سرکار نوابصاحب والا قدر عالیشان نواب آصف
 جاه بهادر و راؤ صاحب مشفق مهربان بخت بدو بهادر برسد
 بذریع قرار نامه سری رنگ پشن سرکارات مذکورین دعوی از سرکار
 احمدی نداشتن باشد صاحبزاده ها را فی الفور رخصت سامی
 خدمت نمایند ظاهر و مفهوم گردید از انجا که اتحاد و اخلاص
 روز افزونی فیما بین سرکار احمدی و سرکار کمپنی بهادر و
 استرضای رای صوابدید آنصاحب مرکوز و پیش نهاد خاطر
 دوستی مظاهر است و مبلغ حال حاصل مواضعات مرقومه الصدر
 چندان مالیت ندارد بهاس خاطر آنصاحب و اتحاد و دوستی
 فیما بین برفعت و عظمت نشان سید محمد آصف تاکید مرقوم شد
 که موافق مرضی آنصاحب قویر جات معلقه تعلقه سولکری و اربا
 کچهپی به تحویل کسان علامه سرکار انگریز بهادر و اگذارند و بموجب
 قول قرار از هر سه افساط تمام و کمال به هم سرکارات موصول

پانزدهم ذیحجه سنه ۱۲۰۶ هجری مرقوم بود از بنظر طرف نیز سمت
ترسیل یافتند مکرر جواب کلمات سید محمد آصف مذکور در
باب دعوی سرکار کمپنی بابت قسمت تعلقه گاویری پور که بهاس
مراتب قولنامه حواله سرکار احمدی میشود احتیاج ندارد چون
حسب قرار نامه کل تعلقه گاویری پور سرکار کمپنی گذاشت
گردید ندی گاویری از طرفین سرحد مقرر شده است هر قدر از
تعلقه گاویری پور سمت جنوب ندی گاویری واقع خواهد بود
حواله سرکار آنمهربان گردید عوض آن از جای دیگر حواله سرکار
کمپنی انگریز خواهد شد پس حق سرکار کمپنی انگریز جهت عوض
سالیانه سه هزار و نهصد و شصت و نه پون کبھی رای هفت آنه سه پانچ
بالا از روی قرار نامه ثابت و متحقق است و قتیکه (۹) این معنی
ذهن نشین شده مقرون با حاجت خواهد شد و حق سرکار کمپنی
انگریز در باب عوض مبلغ سه هزار و نهصد و شصت و نه پون هفت
آنه سه پانچ بالا که ثابت گردید بکدام سمت عوض آن زمین حواله
سرکار کمپنی انگریز خواهد شد مگر هر چند اینمقدمه لایق انفصال
تواند بود اظهارا چند مقامات دیگر هم حاجت تجویز باقی هستند
چنانچه سرکار کمپنی انگریز دعوی چند مواضع متعلقه تعلقه ویر
با کبھی (۹) که سابق حسب قرار نامه بتصرف سرکار کمپنی در آمده
ایکاران احمدی آنرا بزور شمشیر کشیده گرفته اند میبایند و
دعوی سرکار آنمهربان از حد موضع متعلقه تعلقه سولکوی که در
تصرف سرکار کمپنی در آمده شامل تعلقه رامکوثر شد و بکار است
نیکو پرویدا بوده باشد که در انفصال مقدمات فیما بین مخلص از
طرف سرکار کمپنی مراتب حق و انصاف اگرچه همیشه مرعی
داشتن است تا هم در باب تمسید سررشته محبت و اخلاص دقیقه
از دقائق فرو گذاشت نشد در باب عوض مبلغ سه هزار و نهصد
و شصت و نه پون هفت آنه سه پانچ بالا ثابت و متحقق است درین
صورت لوک ریز خامه و داده میگردد که آن مهربان دعوی سول

خور سندی و راسخ القوام که بفضل الهی مخمر طیشت خود دارند
متیقن گردانید مرقوم قلم محبت شیم بود که بنام اهلستار سرکار
انگریز در مقام منجری تاکید نوشته شده که مقدم شرارت کورگهر
واله را امیشی فرستاده بواجبی فیصله سازد موضوع شد کیفیت
آنها این است که سرحد کورگهر اندرون تراکم اشجار و سرحد
ملک سرکار احمدی در میدان و بد ذاتان کورگهر در ملک سرکار
احمدی بوقت شب آمده رعایا را بغارت گری و دزدی ایذا
میرسانند درین صورت رفتن امینان طرفین سرحد مذکور احتیاج
ندارد - مرقوم بود که از روی نوشتجات مستر مکلوت صاحب که
امین از طرف سرکار کمپنی انگریز است بدریافت آمد که بعد
تحقیق و تجویز حال حاصل تعلقه کاشانیور که سمت شمال ندی
کاویری واقع شده حواله سرکار کمپنی انگریز گذاشت گردید از
حاصل قسمت تعلقه کاویری پور که حسب قولنامه سمت
جنوب ندی مذکور واقع شده حواله سرکار احمدی گذاشته شد
منها گردید باقی مبلغ چهار هزار و یکصد و چهار پون هفت آنه سه
پاو سالیانه حق سرکار انگریز بهادر می بر آید و نیز بدریافت
مخلص در آمد که سید محمد آصف امین سرکار آنمهربان چهار
موضع باسم لکم پٹی و کندم پٹی و شکم پور و ساتا پالی متعلقه
تعلقه اندور که سمت شمال و مشرق ندی کاویری واقع شده در
تصرف سرکار کمپنی در آمده شامل تعلقه باکر دعوی نموده است و حال
حاصل مواضع مذکور سالیانه یکصد و سی و پنج پون کهتی رائی
است چنانچه مبلغ یکصد و سی و پنج پون از مبلغ چهار هزار و
یکصد و چهار پون و هفت آنه سه پاو بالا منها گردید باقی سرکار
کمپنی انگریز لاکلام سالیانه سه هزار و نهصد و شصت و نه پون کهتی
رای است و هفت آنه و سه پاو بالا از انجا که در مکاتبات سابق
حساب حال حاصل تعلقه کاویری پور بشرح وسط بقام در آمده
بود و جواب کیفیت این معنی که در محبت نامه آنمهربان مقرر

غلام بیفکرمی شونیم همچو کار معتمد و قریب و هر که در آن کفایت سرکار لکھوکھا می شود ایشان قبول نمی کنند آئینده چه طور بددوست ملک خواهد شد امید که از دلاور جنگ بهادر یک خط بنام میجر صاحب چنان باید نویسانند که بلاعذر برکار معلوم مقید شده معذور شوند که در آن کار کفایت عظیم سرکار هم می شود و بیفکری غلام هم می شود تا چهار ماه و بعد چهار ماه فصل بدست می آید و هم کارهای کفایت سرکار و بددوست ملک هم می شود - این کار را از دست دادن نقصان عظیم سرکار می شود تا حق از دست میرود و غلام هم بهم نمی رسد

غلام من کمتر نه این طرف نه آن طرف در میان پیکار افتاده است و بهجانب عالی درباب کفایت سرکار معروض نموده است و همین می خواهد که کفایت لکھوکھا بموجب معروض خود بکند اما فوج سرکار و پلاٹن ها را چنان تاکید باید فرمود که بلاعذر در نوکری سرکار بموجب گفتار میر علی حسن معذور شوند

[Extracts from a letter of Mir 'Ali Hasan Khan to Mir 'Alam Bahadur giving details of his meeting with Nawab 'Aqil'u'd-Dawlah Bahadur and Major Robert and the negotiations carried out by him with them.

A letter from Tipu Sultan to Lord Cornwallis.

No. 477]

[1793

خط تپو سلطان موسوم نواب مارکوئیس کارنوالس بهادر موصول رفعت و عوالمی مرتبت شوکت و معالی منزلت ملاه مهبران معاذ دوستان دام محبت - مکتوب نودد اسلوب درها سخ رقیمتر الوادد مقصود بحسن اخلاص و یکما دلی جهره وصول افروخته خواش و تمشای روانگی برخورداران از روبروی خود بمقتضای اتحاد و

سپرد مخلص شده از روی فرد علیحده ظاهر خدمت خواهد شد و
زیاده تحویل و ترسیل آن نوعیکر ایما شود بعمل خواهد آمد - زیاده
ایام جمعیت و کامرانی باد

¶A letter from Ghulam'Ali Khan and 'Ali Raza Khan, Wakils of Tipu Sultan, to Mr. G. F. Cherry, Persian Translator at Fort William, purporting to remove some misunderstandings due to allegations made against the government of Tipu Sultan by a released prisoner, and to settle some dispute arising out of the cession of the territory of Kalankot to the East India Company.

A letter from Mir'Ali Hasan Khan to Mir'Alam Bahadur.

No. 1866]

[17-7-1793

نقل دو فقره از خط میر علی حسن خان اسمی میر عالم بهادر
مرقوم دوم ذی حجه سنه ۱۲۰۷ هجری کمتر عبور دریای کشنا
نموده از نواب صاحب والا مغایب نواب عاقل الدوله بهادر و میجر
رابرت بهادر ملاقی شدیم و همه کیفیت کفایت سرکار ظاهر نمودیم -
نواب عاقل الدوله بهادر بخانه کمتر آمده ظاهر فرمودند که میجر
صاحب می فرمایند که کار فروعی از ماها نمی شود کار ماها جنگ
است والا نه این مردم آزاری نمی شود همین طور صاف بشوینند
و ما هم می نویسیم کمتر هر چه فهماییده قبول نمی کنند درین مقدمه
کمتر لاعلاج است از مکان معلوم بمفاصله سه کروه فرود آورده ام
تا حال مقام معلوم فراری نشده است مستعد است و کفایت سرکار
خاطر خواه خواهد شد و برای غل میجر صاحب بسیار تکرار میکنند
که اگر دوهزار گونی غل ما را آورده خواهد داد ما بیشتر از اینجا
بطرف کپکسیری (۹) کوچ خواهم نمود قبله من هر روز بیست و
پنج راس گونی غل خرچ پلاش است جمله یک کپکسیری چیزی
بالا غل هر روز خرچ می شود کمتر فسکر غل چهار ماه نموده است
که در مکان معلوم پانصد کپکسیری غل حاضر است تا چهار ماه از

مدارج یکدلی و یک جهتی امر دیگر در میان نخواهد آمد و باستماع خوبی های سامی از حضور ارشاد شد که هرگاه همچو اشخاص دانا و فهمیده موصوف بصفات حمیده در هر جا که باشد یقین واثق است که فیما بین سرداران انضباط مراتب دوستی و اتحاد روز افزون خواهد بود بفصله نتایج آن که لاتعد و لاتحصی است جلوه ظهور خواهد نمود مرقوم قلم محبت رقم شده بود که باز چند مردم اسیر تا حال اسیر اند مهربانا منجمله اسیران و همی اگر احدی قدری هم قدر و منزلت میداشت بودن او در سرکار حیدری و درخواست صاحب احتمال داشت اگر شخصی از سهو یا از گمفامی در شمار نیامده و بعد چندین از انجا بر آمده از راه بغض و تلافی که لازم اساری است سخنان ب اصل پیمش صاحبان ظاهر کرده باشد درجه اعتبار را نشاید و گفتن همچو اشخاص باوجود استحکام بنیان محبت و یگانگی و تنسيق عهد و موثیق که دستور العمل سلاطین است در خاطر جاگیر و دلپذیر شدن موجب کمال استعجاب و از جاده دوستی نهایت استبعاد رو نمود کیفیف کوتاهی ها این است که سابق ملک کلفکوت در تصرف سرکار احمدی بود اکنون ملک مذکور در قبضه کمپنی سرکار انگریز بهادر است چه جای کوتاهی ... بر سر بناور کیفیت آن از خارج بسمع شریف رسیده باشد یا که خواهد رسید بعد از آن نوعیکه مزاج خلعت امتزاج اقتضا فرماید ایما شود در مقدمه آمد و شد بهواریان قسمیکه از سرکار کمپنی انگریز بهادر حکم است همان قسم از سرکار احمدی حکم فرموده شده است احدی مانع یک دیگر نیست و نخواهد بود دربار عوض و معاوضه چند موضع گاویری نور ارقام یافتن بود مشقاً در انفضال مقدمات کرور ها برای یک دو موضع سهل باوجود جاداد عوض منجمله مواضع تعلیه کرور مگر تحریر این معنی زاید می نماید مشقاً وقت روانگی مخلص از حضور بمقتضای یگانگی و یک جهتی فدوی اشیا بخدمت شفلت و نوازش مرتبت لاد صاحب بهادر و آنمهربان

A letter from Ghulam 'Ali Khan and 'Ali Raza Khan
to G. F. Cherry.

No. 2004]

[February 1793

خط غلام علیخان و علی رضاخان موسومہ چری صاحب بہادر
موصولہ یاز دہم ماہ فروری سنہ ۱۲۹۳ھ

شرح آنکہ ہمیش ازین مخلص جہت عرض و معروض بعضی مقدمات
کہ اظہار آن بالمشافہہ ضرور بود بحضور فیض گنجور روانہ شدہ
تمامی حقایق روداد و توجہات لاد صاحب بہادر دربارہ یک جہتی
و یک دلی فیما بین سرکارین و کمال اشفاق بحال صاحبزادہ ہای
بلند اقبال و مخلصان و نہایت خیر طلبی سرکار حیدری من و
عن معروض داشتہ بتاریخ بیست سیوم جمادی الاول سنہ ۱۲۰۷ھ
حاضر خدمت صاحبزادہ ہا گودید ہلا تکلف نوک ریز خامہ وداد
میگردد کہ باستماع خوبی ہای لاد صاحب بہادر بالمشافہہ و بدل
خیر خواہی و جانب داری سرکار احمدی ہر خاطر مبارک حضور
سرور و شوق ملاقات لاد صاحب راہ یافت کہ قلم بشرح شمہ ازان
پردازد خالق الارض و السموات قادر است کہ یک مرتبہ فیما بین
حضور و جناب لاد صاحب بہادر سرور مواصلت محصل ساختہ ماو
آنصاحب را کہ در مقدمہ اصلاح طرفین آمد سرخرو خواہد فرمود
غرض بدل شوق حضور باصفای اخلاق لاد صاحب بہادر زیادہ از
ہمز حضور و شمار است چون حصول ملاقات طرفین موقوف بر
افصال ابودی و وابستہ وقت است بالفعل خریطہ حضور کہ المکتوب
نصف الملاقات است جناب لاد صاحب بہادر میرسد بملاحظہ این
کیفیت یک روی و یک جہتی و جوش قلبی ہر آئیمہ ضمیر
آفتاب نظیر لاد صاحب صورت نما و جلوہ ہمرا خواہد شد و
آنصاحب کہ حاضر خدمت لاد صاحب و مصالح امور و دولت خواہ
سرکارین اند یقین کلی ست کہ ... توجہ دلی مصروف خواہد
فرمود کہ فیما بین غیر از ازدیاد مواد الفت و محبت و ارتقای

صورت پذیرد ... مکلف از روابط دوستیها که از قدیم فیما بین
مستحکم ازین معنی اطلاع داده مشرق که بار قام عدايت نام جات
مسرت سمات مسرور و شادمان میداشتند باشند - آفتاب عمرو اقبال
دوام درخشان باد

A letter from William Andrew Price, the British representative at Surat, to the Peshwa regarding the matter of recovery of arrears from Nawab Mir Hafizu'd-Din Ahmad Khan by the Peshwa's agent named Nagu Ram, help given by the writer to the agent, and the possibility of disturbance owing to some annoying questions put by the agent to the Nawab. The writer hints that, being the Qila'dar of Surat by the order of the Mughal Emperor and the Governor of the City, the English shall have to side with the Nawab in case of fighting.

A Letter of Mir Zainu'l-'Abidin to Nawab A'zamu'l-Umara.

No. 2407]

[19-3-1791]

مرصی میر زین العابدین برادر میر عالم بهادر موسوم اعظم الالهرا
بهادر مرقوم چهاردهم شهر رجب المرجب سنه ۱۲۰۵ هجری
نواب صاحب والا جناب معلى القات فیض رسان قدر دان نیاز
مندان دام اجلاله - بعد از گذارش مراتب نیاز و تمناي خدمت
مکرمات انماز مرفوع ضمیر مهر نظیر میدارد که درین ولا خاص صاحب
کرم مشاقب مهدی علی خان صاحب برای التماس بعضی مراتب
ضروری که فی الحقیقت مفید هر دو سرکار است عازم خدمت
گروهي شده اند یقین است که مورد توجهات سامی که از مدتی
شامل حال ایشان است خواهند گردید چون نیازمند از ابتدا
خواهان این معنی است که بقضای اسلام معاضد و معاون
همدیگر بوده رعب افکن دلهای عبده اصنام گردند اهل صادق
حاصل میدارد که سعی مشکور در هر امر از جانب آن فیض رسان
بظهور آید - زیاده چه التماس نباید

Copy of a letter from Mir Zainu'l-'Abidin, brother of Mir 'Alam Bahadur to Nawab A'zamu'l-Umara Bahadur, persuading him to make common cause with other Muslim rulers and thus enhance their prestige in the eyes of the Hindu Rajas.

A Letter from William Andrew Price to the Peshwa.

No. 540]

[26-1-1772

نقل خط بهر مسٹر پریس تحریر بیستم شهر شوال سنه ۱۱۸۵ بهنام
شهریمخت صاحب

آنکه زینت بخش مسند ایالت و نامداری زیب افزای چار
بالش حشمت و کامگاری رفیع الدرجات ذوی القدر عظیم
المنزله و الاشان بلند مکان ادام الله تعالی اقبال - خصوصیت
..... اندرو پریس اسکوئز سردار کوتهی انگلیس و ارما و قلم
ارک بندر مبارک سورت بعد اهدای هدیه اخلاص و دعای
اتحاد تحف محبت و ثناء مبرین رای عالم آرای بهضا
عیای میدارد عافیت نام نامی وصول مکرم نمود از دریافت
خیر و نغدوستی مزاج شریف مسرور گردید زینت نگارش پذیرفته
که برای ایصال زر بقایای سرکار عالی از سرکار نواب صاحب
میر حفیظ الدین احمد خان بهادر ناکو رام پنه را فرستاده اند و به
معانی و جلالت رتبت حندرال صاحب و مخلص از راه دوستیها
درین باب بقلم آمده مخلص درمیان آمده سیل وصول بقایای
مذکور بکنافد مهربان من بمقتضای دوستای ها مخلص پیش از
وصول عافیت نام بموجب نوشتن ناکورام پنه درمیان آمده در
دربار نواب صاحب موصوف آدمان ناکورام پنه را طلبیداشتم
جواب سوال نموده سیل وصول باقی واجبی از نواب صاحب
قبول کنایند طبق معمول کاروبار سرکار جاری است و آینده
هم اجرا خواهد ماند که مخلص درمیان است لیکن ناکورام پنه
ناحق چند جواب سوال بیجا غیر معمول که بعین آمدن آن در
نظر مخلص نمی آید میکند برین معنی اگر فساد برها خواهد شد
تصور طرف نواب صاحب نیست و ما قلعدار بادشاهی و والی
شهر هستیم در شریک شدن با نواب صاحب لاجار خواهیم شد -
بفضل حق سبحانه تعالی این مشکل نشود کار بدوستی و خوشی

موصوف عرض کرد پنج روپيه از جيب خاص بر آورده گفتند که
از بازار نان وغيره خريده بيارند عرض کرد که وابستگان بسيارند
درين چه خواهد شد فرمودند که نزد ما بدولت زر نيست

1. The title of Amiru'l-Umara is bestowed on Ghulam Qadir Khan.
2. Shah' Alam and his sons do not get proper food.

News letters from the Court of Akbar II.

No. 2304]

[31-1-1814

خواجہ فرید حاضر شد کاغذ سے آنی و چہار آنی کہ در ماہ
ہرکس کہ تا پنجاہ روپہ از حضور والا مقرر خواہد شد فی روپہ سے
آنہ و ہرکس را کہ در ماہ ایزاد از پنجاہ روپہ خواہد شد آنرا
چہار آنہ وضع خواہد شد تیار کردہ آورده گذرا بند - بعد ملاحظہ
ارشاد کردند کہ این خاندان مثل آفتاب است در ماہ ہرکس کہ
مقرر گردیدہ حالا کم نمی شود

[Proposal to cut the pay of those receiving Rs. 50 a month by 3 annas in the rupee and of those getting above Rs. 50, by 4 annas in the rupee, is negatived by the Emperor.

No. 2262]

[5-2-1814

دیروز بعرض والا رسید کہ این وقت طبیعت مرزا بہادر بخت
بسر مرزا جہانگیر بخت بسیار علیل گردیدہ حکیمان و افسون
گران آمدہ معالجہ خودہا کردہ رفتند لیکن هیچ فائدہ نیست -
بعد مسموم خیلے مقررہ ماندند - امروز عرض شد کہ بوقت سے
گھڑی شب ماندہ بہادر بخت بسر مرزا جہانگیر بخت بہادر
بقضای الہی فوت شد

[Illness and death of Mirza Bahadur Bakht, son of Mirza Jahangir Bakht.

قادر خان مشوره نموده مرشد زاده بیدار بخت که از فرزندان احمد شاه بادشاه است تجویز نموده گل محمد خان و نسیم خان را برای آوردن مرشد زاده بیدار بخت فرستاده - نامبرده ها سوار کفاینده از تسمیع خانم آوردند چنانچه بیدار بخت بموجب ساعات سعید بر مسند زینت افروز شدند هم مراتب بادشاهی بعمل آوردند - هر یک موافق مراتب نذر گذراینده آداب بجا آوردند و شادیان نواختند - غلام قادر خان شاه عالم و نوزده سلاطین دیگر را مع سرفراز و تمکین و غیره در نومحل فرستاده نشانیدند و مردم برای جونسکی شهر مقرر شدند بعده سوال جواب از غلام قادر خان و اسمعیل بیگ بمیان آمد که مردمان یاد شما هر دو در قلع باشند غلام قادر خان این معنی منظور نم کرد از معزایر ناخوش شده مع مردمان خود از قلع برآمده مشوچر لشکر خود گسردیدند - سواران از طرف غلام قادر خان برای آوردن مرزا موصوف رفتند باید دید - تا دو بهر همین سوال جواب در میان است - دیگر خیریت است

¶ Ghulam Qadir Khan and Isma'il Beg, with the concurrence of the Nawab Nazir, request the Emperor to allow them to keep 1,500 of their soldiers to guard the gates of the fort. The Emperor permits them on condition of their giving him a written promise that they would not deceive him. They do so, but as soon as their men are stationed at the gates, they take the Emperor into custody. Great consternation is caused among the people of Delhi, and to restore confidence, Isma'il Beg personally assures the merchants that no harm would be done them so that they may keep their shops open. Bidar Bakht is raised to the throne. After this Ghulam Qadir and Isma'il Beg disagree about the control of the fort.

No. 650]

[3-8-1788

... غلام قادر خان ... بخطاب امیرالامرای سرفراز شد ... بعده خان مذکور در محل رفت دریافت شد که مرزا مدو چهارده نان و ددرے آب نزد شاه عالم فرستاده بود ... آقا صمدل در مقدمه نکلیف فرستادن آب و طعام بر شاه عالم و فرزندان

برآمده مردمان شرح بشالین را که بجماعت خود مع توپها تیار
و مستعد بودند از نواب مذکور گفتند که اگر به مایان پروانگی
حضور والا شود بنا بر جنگ حاضریم و گوله ها زده غلام قادر خان
را پس پا کرده میدهیم - نواب ناظر جواب نداد - آخر مرزا اسمعیل
بیگ جماعه داران بشالین را فهمانیده از قلعه کوچ کفاینده
همراه برده متصل خیمه خود تیره کفایند و گفت که شرح شش رویه
درماهر بشمایان خواهم داد بعد دلجمعی آنجا مردمان بشالین
همراهی خود و توپخانه اندرون قلعه داخل شده از غلام قادر خان
و نواب ناظر که در دیوان خاص بودند صلاح و مشوره نمود
و مرزا مذکور دو گهڑی روز مانده در خیمه خود داخل شد و از
زبان خود در بازار شهر بدوگان داران به تسلی گفته داده که
دوگان ها را نمایند و کوتوال دیگر از طرف خود مقرر ساخت
و غلام قادر خان بدو بست قلعه قرار واقعی نموده شب را با اتفاق
نواب ناظر و سمیل داس و دیگر سرداران در دیوان خاص مانده
و نوزده اسک رویه را سوال از حضرت بدولت نمودند در جواب
ارشاد شد که این قدر نزد مابدولت کجاست هر چه منظور است
بکنند

امروز غلام قادر خان مردمان خود بر کارخانهجات و دیوکه های
های محل و ترشک خانه نشانیده بدو بست خود نمود و قریب چهار
صد مردم مع یک توپ بر دروازه تسمیع خانه قایم ساخت و تقید
(تاکید) نمود که جنس و اسباب بیرون قلعه نرود گهڑی روز
برآمده مرزا اسمعیل بیگ با اتفاق سرداران همراهی و مرزا
مطلب خان نود غلام قادر خان آمده در دیوان خاص نشستند خلوت
بایم نمودند و سوال جواب معرفت نواب ناظر در باب طلب زر
بهمان آمد مرزا مطلب خان گفت که این قدر زر بهمان بهاء
از کجا بهم رسد اگر می شد نوبت باین درجه نمیرسد غلام قادر
خان گفت که شما درمیان مایان گفتگو نکنید من بعد غلام

No. 1964]

[No date 1785 (p)

خبر است که از سکهان و راجه جنمو جنگ بمیان است
چنانچه چهار سوار سکهان گریختن سنگ و جاسانگه و غیره بکار
آمدند و باقی که هستند از جنمو چنبیده اند

و در میان تیمور شاه پسر ابدالی و برادر زاده نادر شاه عنوان
چپقلشها از مدت بودند حالا اهلیم شاه ولی وزیر ابدالی رفیق در میان
انها صلح کناییده هر دو بجای خود قائم هستند

¶1. Four Sikh commanders are killed in a battle with the Raja of Jammu.

2. The wife of Shah Wali, Wazir of the Abdali, brings about a reconciliation between Timur Shah and a nephew of Nadir Shah.

No. 643]

[31-7-1788

دیروز غلام قادر خان و اسمعیل بیگ باتفاق نواب ناظر
بعرض رسانیدند که غلامان قدیم خان زاد سرکار دولت مدارا ایم لیکن
حضرت بدولت را اعتماد غلامان نیست - اگر قریب یک هزار
بایند کس همراهیان خان زادن بر هر دو دروازه قلعه مبارک
باشند و مردمان ملازم حضور هم خواهند ماند درین صورت دل
جمعی می شود از شاهجهان آباد بمقابلہ سغدیه بهادر کوچ می
ایم - در جواب ارشاد کرده فرستادند که این معنی مابدولت
را قبول است لیکن نمایان بار دیگر بدهد عهده نمیخواهید کرد -
غلام قادر خان عرض کرده فرستاد که عهدنامه بر قول قسم از مهر
خود نوشته میدهم - چنانچه نوشت خواند بعیل آمد - بعده
غلام قادر خان و اسمعیل بیگ و نواب ناظر در دیوان خاص
نشسته خلوت کردند نواب ناظر دو مرتبه بهادر سوال جواب
بمحضر حاضر شد حضرت بدولت بر نواب ناظر فرمودند که این
وقت پیش مابدولت باشید والا خود و ایشان را از پیش قبض
صایع خواهیم کرد - نواب مذکور بعد سوال جواب از حضور

اشقیا این چنین شوخی نموده - من بفر فوج ظفر مروج وزیر الممالک
تعیین گردید چنانچه مقهور مذکور را تفهیم و تادیب رسانید -
قریب یک هزار مردم طرف غنیم لثیم مع یک ناسردار معتبر
داخل جهنم گردید و از انجا حزیمت (Sio) خورده در نزدیکی
تکیر مجنون شاه سکونت گرفت و وزیر الممالک هندوستان
بلده مذکور نمودند -

سورج مل جات روپ راو کتارا را بنابر کومک حضور
با جمعیت دوازده هزار سوار رخصت نمود

¶Jankoji and Dataji plunder Mughalpura, Nakhas petta and Ruhullah Khan petta which are situated near Shahjahanabad (i.e. Delhi). They are defeated by the Waziru'l-Mamalik and retire to Takya-i-Majnun Shah.

No. 1571]

[26-2-1759

بعرض رسید که گنج پتی راج زمیندار سیکا کول از قاسم کوثر
کوچ نموده به راج سدري؟ رسیده جمعیت مفصل ذیل همراه دارد
سوار پیاده و غیره فرنگی و کامری و غیره توپ کلان و غیره
۳ هزار ۲۰۰ هزار یک هزار ۱۰۰ صوب

¶Gajpatiraj, zemindar of Chicacole, leaves Qasim Kot with a large army.

News-letters from the Court of Shah 'Alam II.

No. 1964]

[No date 1785 (۲)

این سه کس گورها که از نرد جرنیل بارکر فرنگی گریخته
آمده بودند آنها را حضرت بدولت بخاریچ شانزدهم شهر صدر
روانہ بصوب لشکر جرنیل فرنگی مذکور فرمودند و تارسانیدن
لشکر حضرت دو مردم تلفت از طرف خود تعینات آنها کرده
داده اند

¶Three English soldiers who had deserted the army of General Barker (General Sir Robert Barker ?) are sent back with an escort.

Extracts from news-letters from the Court of Muhammad
'Alamgir II.

No. 1566]

[17-2-1759

بعرض رسید که نواب نظام الدوله بهادر از موضع پاوکي تعلقه
امرواتي سسوانی بیشتر شش کروه مقامات دارند و دیواجی
پشت دیوان جانوجی بهوسله آمده از راجه نخبوجی دیوان
نواب موصوف ملاقات کرد و سوال جواب مصالح در پیش است

¶Peace negotiations between Nawab Nizamu'd-Dawlah and Janoji Bhonsla.

No. 1571]

[20-2-1759

بعرض رسید که از نواب نظام الدوله بهادر و از جانوجی بهوسله
وصالهت گزیدند

¶Peace arranged between Nawab Nizamu'd-Dawlah and Janoji Bhonsla.

No. 1567]

[20-2-1759

بعرض رسید که موسی بوسی فرنگی در قلعه چنپتن مورچه بندی
نموده است و عبدالوهاب خان برادر محمدعلی خان و دیگر
انگیزان وغیره از ترچنپلی آمده و آمد شد مردم و رسد علم
وغیره رفتن به مور جال ایشان مسدود کرده اند

¶Bussy is entrenched in the fort of Chinapatan. Abdu'l-Wahhab Khan, brother of Muhammad 'Ali Khan, accompanied by the English forces, marches from Trichnapoly and cuts off all means of communication with the fort.

No. 1570]

[25-2-1759

عرضی مرسله رام نراین وکیل حضور بهر نور از نظر عالی گذشت
کیفیت آن بیوایر ایصاع یافت که جنگجوی و دقاجی سندھیر
مغل پوره و نهاس بهر و روح اللہ خان بهر که در نزدیکی بلده
شاهجهان آباد واقع است تاخت و تاراج نموده موجب اینکه
توبخانه جنسی سرکار میخواست که همراه من کرده دهند که
تجیم جانت نمایم ساین معنی بحضور عالی منظور نگردید ابتدا

[25-9-1753]

از نوشته وکیل حضور برنور بعرض رسید که غازی الدین خان از خضر آباد کوچ نموده با فوج فیروزی بقصر فرید آباد فرود آمدند و از آمد آمد افواج فیروزی قصر مذکور آمد قلع بام گدّه که بودند بتصرف اولیای دولت قاهره در آمدند و منصور علی خان و سورج مل جات متصل بام گدّه بود از رسیدن فوج ظفر موج تاب استقامت نیاورده بموضع سیکری از قصر مذکور شش گروه مسافت دارد رخت ادبار برد

از زبانی هرکاره های باطنی بعرض رسید که ملهار هولکر و رگه نانه راو برادر بالاجی راو نمور نربدا نموده بقصر حواله میسر رفتن چند مقامات داشتند که خسرو به های هولکر پیش مشارالیه برای ملاقات آمده بود هولکر را تنها یافته نظر بر قتل از زخم شمشیر یکی پیرسالی و دیگر دربار مردی دست راستش مجروح ساخت هولکر که باوصف زخمی شدن پای نماند فایم ساختن هر دو خسرو را از زخم شمشیر بجان کشت است

¶1. Ghaziu'd-Din Khan is encamped at Faridabad. The fort of Balam-gadh is captured by the Mughal army from the Jats. Mansur 'Ali Khan and Suraj Mal Jat take refuge in Sikri.

¶2. Malhar Rao Holkar and Raghunath Rao, brother of Balaji, cross the river Nerbada and encamp at Maheshwar. Two brothers-in-law of Holkar seek an interview with him and finding him alone attack him with swords. Malhar Rao Holkar escapes and kills his assailants.

کورامل و یک سوار از طرف ایلچی معر نوشیغجات نزد جهان خان
سردار ابدالی فرستاده

دویم آنکه صوفی شکرالله همراهی غلام محمد پسرزاده که سابق
نزد جهان خان سردار ابدالی رفته بود با سلطان علیخان ایلچی
آمده معین الملک خیمه متصل کبیره کورامل ایستاده کفایت
جواب سوال نموده حواله مرادخان جماعتدار نموده ظاهر شد که
ابدالی بعد عبور جہلم فوج خود را از غارت نمودن رهتاس منع
کرده و رحمت خان را برای محافظت سپهالکوت فرستاده

¶1. Harut (ن) Khan arrives at the camp of Mu'inu'l-Mulk who accuses Ahmad Shah Abdali of having broken his plighted word. Harut Khan sends one of his own retainers to Jahan Khan.

¶2. Information is received that Ahmad Shah Abdali has crossed the river Jhelum, prohibited his soldiers from plundering Rohtas and despatched Rahmat Khan to Sialkot.

No. 1463]

[20-9-1752

مسموع یافتہ کہ ہمدگان نواب صلابت جنگ بہادر خود بدولت ...
و عزم بیشتر دارند لہذا این جانب ہم بتاریخ یازدہم ذی قعدہ
سفر ۱۱۶۵ ہجری ... کہ ہر دو ناسردار، پشاہ قلعر مخدیل گرفتہ اند
عزم کوچ نموده ہنسی ... ہرداختہ برعین وقت جنگ با
جمیعت سوار و دو ہزار جوانان بارومع توپخانہ وغیرہ خود را شریک
و رفیق علم فرانسیس میگرداند ازین پس تفاوت و شہر نیست و
ندارد - می باید کہ ایشان ہم بہ تقویت تمام مستعد جنگ و در
سر انجامی آن ہرہازند بظاہر اطلاع نوشتہ شد

¶Fragment of a letter probably from the Commander of the Mughal army to one of his allies saying that as Nawab Salabat Jang has decided to go to war with the Mahrattas, he would join the combined forces of the Nawab and the French.

۱۳ بدستور جنگ کنان دوکروه بموضع راکهور فرودگاه بالاجی
دیره کرده نماز شکو ادا کرده همراهیان بنا بر فتح زر نقد پیش آورده
و فوج بالاجی راو که چپ و راست و هراول به جنگ می پرداخت
یک جماعدار با چند کس کشته شد و آصف الدوله به تدبیر
راجه رگیشاتیه موسی موسی سرگروه فونگیان و مظفر خان سرگروه
را بر فرودگاه بالاجی راو تعیین نموده عقب آنها نظر بیگ خان بخشی
و حسین منور خان را با فوج فرستاد چنانچه یکایک رسیده شلاق
توپ خانه نموده چون شب بود وقت خسوف بالاجی به شل
مشغول بود ناگاه از صدمه توپ تمام لشکر سراسیمه گشته و بالاجی
بر اسب سوار شده گریخته لشکرش بغارت رفته - سروداران اسلام
اسباب لشکرش را یک جا کرده آتش داده شادیان نوازان بهش
آصف الدوله رسیده بابت مهارک باد زر نقد پیش آورده ناظم
چپه مرصع موسی موسی و مالا مروارید مظفر خان و دو کس همراهی
را خلعت داده با اقبال پادشاهی فتح عظیم شد ...

..... بتاريخ ۱۳ بالاجی چهار کرده رفته فوج خود جمع می کند

Asafu d-Dawlaha accompanied by the French General Bussy is encamped at a distance of fifteen kos from Poona. A battle takes place between his forces and those of Balaji on 12th Muharram, 1165, in which Balaji is defeated. He flies to Rakhor (Grant Duff calls the place Rajapur) followed in pursuit by the victorious army. His camp is captured, plundered and burnt, but Balaji manages to escape. Bussy and Muzaffar Khan receive Khil'ats.

No. 2284]

[20-12-1751

کیشوراو هوکاره فوج معین الملک لغایت ۴ صفر سنه ۴ بعرض رسانید
اول آنکه معین الملک متصل سرائے بلخیان چهار کوره لاهور تیره
کرده و به هارونخان ایلیجی ابدالی که این مدت همراه است گفته که
ابدالی بدعهدی کرده کدام شرط مسلمانی است - من برای محافظت
شهر بر آمده ایم - باز راجه کوامل دست هارونخان ایلیجی گرفته
انچه باید گفت - ایلیجی بعد رد بدل بسیار دو نفر سوار از راجه

No. 1206]

[14-12-1751

کیشو راو هرکاره فوج معین الملک لغایت ۲۶ محرم سنه ۱۲
 بعرض رسانید که معین الملک بهادر متصل سرای بلخیمان چهار
 کورده شهر لاهور مقام دارد اراده تفصیه ابدالی است و بیگمات
 را بطرف جمون فرستاده و خبر رسید که فوج ابدالی بطریق
 هراول در موضع کوتله سیدان متصل وزیر آباد این طرف ایمن آباد
 دریای چناب استقامت دارد و نیز خبر رسید که مردم این طرف
 ایمن آباد و رهناس و اٹک از آمد آمد ابدالی فراری شده و می
 شوند و مردم شهر لاهور بکوهستان میروند

"Mu'inu'l-Mulk is encamped at a distance of four kos from Lahore. He sends his family to Jammu. Information is received that the advance guard of Ahmad Shah Abdali has reached Kotla Sayyidan, near Wazirabad. The people of Lahore are flying to the hills for refuge.

No. 1956]

[19-12-1751

کیشوراو هرکاره فوج آصف الدوله بهادر لغایت ۱۴ محرم
 سنه ۱۲ بعرض رسانید اول آنکه بطع منازل بتاریخ یازدهم از موضع
 نیم گانون برگشته مار بعزم تفصیه بالاجی راو بانزده کورده این
 طرف پونا بمقابل مستعد بود بترتیب فوج فرنگیان و توپ خانہ
 جلو هراول و چند اول و چپ و راست بطع دوکروه بموضع جام که
 تهرانه بالاجی بود منزل نموده و مردم لشکر آنجا را تاخت و سوخت
 و بالاجی بمقابل دوکروه بالاجی کوه ایستاده بود اراده دست
 اندازی ... داشت

دوم آنکه بتاریخ ۱۴ آصف الدوله بدستور برادر کوهستان
 نشیب و فراز طع نموده و از هر طرف که فوج بالاجی هجوم می
 آورد مثل هراول از آتش تیغ و برق کشت و مجروح می شد و راجه
 رگه فغانه بهادر افواج به کوه مک می فرستاد بسیاری را داخل
 جهنم کرده اسپان قشمت آوردند و از فوج فرنگیان و راجه ...
 سلیم بظهور رسیده بطع دوکروه به لونی منزل کرده از انجا بتاریخ

فوج سنگین و توپ خانہ همراه دارد و سرداران و سکیان را برای
 رفاقت طلبیده تسلی کرده و نگاہداشت در پیش است

¶11. The news of the defeat of the Afghans and the Rohillas at the hands of the Mahrattas reaches Lahore and is received with great rejoicings.

2. Mu'inu'l-Mulk sends his advance guard to the other side of the river Ravi to await the arrival of Ahmad Shah Abdali. Raja Kura Mal arrives with his army to help Mu'inu'l-Mulk.

No. 1954]

[10-12-1751

کیشو راو هرگاه فوج معین الملک بهادر لغایت ۲۲ محرم سنہ ۱۲
 بعرض رسانید کہ معین الملک بتاریخ ۲۱ زیارت خانقاہ و درویشان
 و پیرزادہ و مزارات بزرگواران رفتم نذر گذرایندہ بتاریخ
 ۲۲ یازدہ گہڑی روز بروز آمدہ از بلندہ لاہور بعزم مقابلہ احمد
 ابدالی کوچ کردہ عبور دریا راوی کردہ داخل خیمہ متصل
 شاہدرہ شدہ وقت سوار شدن یک زنجیر فیل و پکراس اسب
 و جاموش و غلہ وغیرہ خیمات کردہ کورامل بغاہر داخل شدن
 زر نقد پیش آوردہ و سرداران ناظم صوبہ از تاکید خیمہ سبک
 برداشتہ و نگاہداشت سپاہ در پیش دارد و راجہ کورامل علیحدہ
 نگاہداشت می نماید

¶Mu'inu'l-Mulk leaves Lahore, crosses the river Ravi and encamps at Shahdara to await the arrival of Ahmad Shah Abdali.

No. 1955]

[12-12-1751

کیشو راو هرگاه فوج معین الملک لغایت ۲۳ محرم سنہ ۱۲
 بعرض رسانید کہ فوج ابدالی از ریتاس یکا یک بر این آباد
 رسیده ازین معنی معین الملک از خیمہ آنطرف دریا کوچ
 کردہ چهار کروزہ پیشتر رفتم داخل خیمہ شد و شیوخ خان را
 نیابت بلندہ لاہور مقرر کردہ

¶Mu'inu'l-Mulk receives intelligence that the army of Ahmad Shah Abdali has reached Eminabad. He advances four kos to meet the invader leaving Aiwas Khan as his deputy in Lahore.

از مراد آباد بطرف کاشمپور به تعاقب افغانه رفتند - افغان و روپله
بیشتر از کاشمپور رفتند اسپان و باربردار بالای کوه گذاشته
در کوه کمایون رفتند قبایل در آنجا داشتند بعد آن باز معاودت
خواهند کرد در تعاقب افغانه و روپله و سنبیل و امروه و شاه آباد و
مراد آباد و غیره در اثناء راه از فوج مرهتہ بغارت رفتند و وزیر
الممالک ہراجہ کمایون و غیرہ نوشتہ فرستاد کہ بہ افغانہ و روپله
بقلاع خود جایی ندهند و یک دوشالہ و خلعت شش شش ہارچہ
بہ جیاجی و کہندوجی ہسرمہارچی و گنگادہر ہختت دیوان
فرستاد

Waziru'l-Mamalik orders the fort of Bangarh to be rased to the ground. Jayaji Sindhia and Khanduji, son of Malharji, leave Muradabad and proceed towards Kashipur in pursuit of the Afghans. On receipt of information that they intend to leave their families in the Kumayun mountains, Waziru'l-Mamalik writes to the Raja of Kumayun not to give them shelter in his fort.

No. 1952]

[6-12-1751

کیشور او ہرکارہ فوج معین الملک لغایت ۲۱ محرم بعرض
رسانید اول آنکہ خیبر شکست افغان و روپله از دست وزیر
الممالک بہادر و فوج مرهتہ بہ ناظم و تمام شہر لاہور رسیدہ
و موجب سرور مردم گردید و ناظم گفت کہ با اقبال بادشاہی دستور
روپله و افغانہ اگر احمد ابدالی اینطرف حرکت خواہد کرد
خواہد دید و بہ مقصدیان تاکید کرد کہ توپخانہ آنردی دریای
راوی روانہ نمایند و بیش خیمہ بیشتر رفتند و انتظار خبر ابدالی
دارد لغایت یازدہم محرم در ہساور است دویم آنکہ معین الملک
از خیبر حرکت احمد ابدالی از ہساور و آمد آمد او
و رسیدن جہان خان سردار آنطرف رہتاس ارادہ کوچ دارد
و بیش خیمہ و توپخانہ آنردی راوی فرستادہ عنقریب داخل خیمہ
می شود و راجہ کورامل آرووی راوی تیرہ دارد و سرداران
و نائبان راجہ مذکور بموجب طلب نزد راجہ معزالہ رسیدہ

No. 1950]

[2-12-1751]

کیشو راو هرکاره فوج وزیر الممالک لغایت ۱۸ محرم سنہ ۴
 بعرض رسانید کہ وزیر الممالک بموضع لورصور سر کروه بیشتر
 بدایون داخل خیمہ شد - فصل علی وقایع نگار و سعادت یار عامل
 جاگیر محمد عطا خان آمدہ پنج پنج روپہ پیش آوردہ و خسر
 رسید کہ جیا جی و گنگادھر پنڈت دیوان ملہار جی در بن گدہ
 ضرب پا ملاحظہ کردہ ہر انولہ رسیدہ و اسمعیل خان و علی قلیخان
 در انولہ رسیدند و جیا جی بطرف شاہ آباد رفتہ و تسلی نامہ
 بسکھریلی کہ بے استقلال شدہ بودند فرستاد و خبر رسید کہ
 احمد افغان و سعد اللہ خان روپہ اخراجی از کاشیپور قبایل خود
 بیشتر روانہ کردہ بسبب این کہ راجہ کماپون راہ افغانہ و روپہ
 بند کردہ و مردم افغانہ را غارت کردہ ارادہ رفتن طرف شہر کوت
 دارند از ان راہ متصل ہردوار عمور گنگ کردہ بطرفی خواہند
 رفت

¶1. Waziru'l-Mamalik enters Badayun.

2. Gangadhar Pandit, Diwan of Malharji, reviews the guns at Bangarh and returns to Anwala.

3. Ahmad, the Afghan, and Sa, dullah, the Rohilla, remove their families from Kashipur, as the Raja of Kumayun does not permit them to pass through his territory. They intend to proceed to Shirkot and to cross the Ganges near Hardawar.

No. 1951]

[5-12-1751]

کیشو راو هرکاره فوج وزیر الممالک لغایت ۲۱ محرم سنہ ۴
 بعرض رسانید کہ وزیر الممالک از بدایون کوچ کردہ بعد طے
 چہار کروه بن گلڑہ را از تہلداران مسماہ کماپندہ ملاحظہ کردہ
 بفاصلہ نیم کروه بن گلڑہ داخل شد و ملہار جی مقصد موضع کہے (۹)
 بل تیار کردہ عقرب داخل فوج وزیر الممالک میشود ہوزیر
 الممالک خبر رسید کہ جیا جی سندھیم و کھندو جی ہسر ملہار جی

سوار مرہٹہ در بن گڑھ فایم شد و اسمعیل خان فیلان و اسپان و
 شصت پنج ضرب رینگہ وغیرہ لوازمہ باورچی خانہ ... روپہ و
 افغان غارت نمودند

¶1. A Report is received from Bengal that the Europeans are advancing on Hoogli with the intention of attacking it and Shuja'u'l-Mulk is busy in blocking the passage of their ships.

2. The Mahrattas defeat the armies of the Afghans and the Rohillas on 9th Muharram (17-11-1165), and force them to fly for refuge to Saharanpur. The Mahrattas give pursuit and establish their camp at Bangarh, the fort of 'Ali Muhammad Rohilla.

No. 1946]

[24-11-1751

راو کیشو راو ہرکارہ فوج معین الملک لغایت نیم محرم سفر آ
 بعرض رسانید اول آنکہ خواجہ فیض و گل بیگ حیران کہ از
 نزد نواب بہادر ہمدارالسلطنت رخصت یافتہ بتاریخ پنجم محرم
 ناظم دو سوار از طرف خود ہمراہ دادہ نزد ابدالی روانہ کردہ و
 پانصد روپیہ نقد دادہ انہا روانہ شدند

دویم آنکہ راجہ کورامل مہر و ہسر و برادر خود و بخشندہ
 بیگ خان و خیر اللہ بیگ خان وغیرہ سرداران فیل سوار
 از خیمہ آنردی راوی بتوزک سوار شدہ آمدہ ملاقات معین الملک
 کردہ بمکصد روپیہ بیش آوردہ معین الملک خلعت پنج
 ہارچہ و جیفہ مرصع مہر پر کلگی و شمشیر و فیل ہارچہ کورامل
 و پنج ہارچہ و جیفہ مرصع بہ ہسر و پنج ہارچہ بہ برادرش و پنج
 ہارچہ بہ بخشندہ بیگ خان و خیر اللہ بیگ خان و چہار ہارچہ
 بدیگر ہمراہیان ہر یک دوشالہ و قریب بیست دو خلعت و دوشالہ
 دادہ استمالت کردہ و راجہ معزالہ سردار عمدہ و سامان فوج
 بسیار دارد

¶1. Nawab Bahadur sends Khwaja Faiz and Gul Beg Hairan to Ahmad Shah Abdali. From Lahore Mu'inu'l-Mulk sends two mounted soldiers to accompany them.

2. Raja Kura Mal, his son and brother are received by Mu'inu'l-Mulk who bestows on each of them suitable Khil'ats.

بلده قیام دارد و از آمد آمد ابدالی هر دو پیشخانہ بر آورده یکسے
بطرف ملتان و دویم بطرف دریای راوی متصل شاہدرہ نصب
کنایندہ تیاری سامان حرب و بان و توپ می نماید و ہرروز
فیل سواران ملاحظہ می نمایند نگاہداشت جاری است و خود
نیر ارادہ کوچ دارد و خبر است کہ راجہ کورامل از ملتان
حسب الخوشتر ناظم دوازده کردہ بلده لاہور رسیدہ

¶Waziru'l-Mamalik instructs Baqaullah Khan Mir Ma'sum to cross the Ganges. Parshotam Pandit, Vakil of the Mahrattas, comes from Kanauj and has an interview with Waziru'l-Mamalik. Skirmishes take place between the Mahrattas, and the Afghans and the Rohillas.

Nawab Bahadur congratulates Shuja'ud-Dawlah on the defeat of the Afghans and the Rohillas at the hands of the Mahrattas.

Owing to rumours of Ahmad Shah Abdali's invasion, Mu'ini'l-Mulk is camping outside Lahore and is making preparations for defence. Raja Kura Mal is coming to his help from Multan.

No. 1945]

[22-11-1751

از نوشتہ ہرکارہ صوبہ بنگالہ لغایت آخر ذی قعدہ سہم ۴
بعرض رسانید اول آنکہ شجاع الملک ناظم صوبہ نوشتہ ...
جکلہ ہوگلی رسیدہ کہ جہازات کفار فرنگ بہ آلات حرب ہریم
طرف جکلہ ہوگلی می آمدند متوقف شدہ بغیر احتیاط جمعیت
شاہستہ و لوازم و توپخانہ بواسطہ سد راہ عبور جہازات مزہم
مقرر کردہ ایم - اینندا ناظم جمعیت دیگر بکومک فوجدار تعین
نمودہ و خود از بلاسی معاودت کردہ بکوجہای متواتر بمیرشد آباد
رسیدہ قیام دارد

نیشنور ہرکارہ لغایت دوازہم محرم سہم ۴ بعرض
رسانید کہ بتاریخ سہم افسان و روہل از مقابلہ ہریشہ
گریختہ شجاشہ بتاریخ دہم شجاع کردہ زاہ طے نمودہ در انولہ
رفتند بتاریخ یازدہم در مراد آباد رسیدہ بتاریخ دوازہم بطرف
سہارنپور فرارشدند و فوج ہریشہ بہ تعاقب رفتہ قبائلی ہریشہ

نو ملازم کرده چهار بارجه به مهدی طلیخان که از اقبای افراسیاب
بیگ خان بهادر صوبدار کشمیر که دو مهر پیش آورده داده و سه
بارجه به شمس الدین خان بساول که از کشمیر آمده بود و عیوض
بیگ و مالاناش بیگ سرداران مغلیه چهار بارجه چهار داده
سیویم آنکه بسبب آمد آمد ابدالی در شهر لاهور تهاسک بسیار است
مردم اراده فرار دارند - ناظم تیاری کوچ و سامان سفر مینماید

¶1. Mu'inu'l-Mulk recruits 200 new horsemen. He awards Khil'ats to the kinsmen of Afrasiyab Khan, the Subedar of Kashmir.

2. It is rumoured that Ahmad Shah Abdali intends to attack Lahore and the people are thinking of flight.

No. 1944]

[20-11-1751

کیشو راو هرکاره فوج وزیرالممالک لغایت هفتم محرم سنه ۴
بعرض رسانید که وزیرالممالک بقاء الله خان و میر معصوم را گفت
فرستاد که از دیوه برگه باسگرام آنردی دریا گدگ از پل گذشت
فرود آیند چنانچه نام برده ها بعمل آورده از دریای مذکور
عبور شده رفت و محمد هادی داروغه جنسی را تاکید کرده که جنسی
را از پل عبور کنانیده آنروی دریا مذکور ببرد و برشوتسم
بندک وکیل مرهه از قنوج آمده دو مهر پیش آورده و وزیرالممالک
بهادر مبلغ دو هزار روپیه برای خرج بخانه علی اصغر خان کبرا
فرستاد و از افغانان و روپله هر روز جیگ با مرهه ها بی شود -
نواب بهادر شفیق خدمتگار را نود شجاع الدوله مبارکیاد گفت
متیا فرستاد که افغان و روپله از مقابل مرهه فرار شده بطرف متیاگده
بباریخ نهم محرم سنه ۴ روانه شدند چنانچه شجاع الدوله بخواه
روپیه بخدمتگار داده گفت فرستاد که بادشاه را و مارا و شما و
خاق الله مبارک باشد

راو کیشو راو هرکاره فوج معین الممالک بهادر ناظم صوبه
لاهور لغایت ششم محرم سنه ۴ بعرض رسانید که معین الممالک در

دویم آنکہ وزیر الممالک یک پاس شب مانده ہمیش خیمہ روانہ کردہ
 بعد آن نقارہ کوچ کفائیدہ بمبارنج ۱۲ از جونپور کوچ کردہ ہسمت
 ماہر گہات داخل خیمہ شد و محمد ضیاء الدین را مہر بھری اللہ آباد
 مقرر کردہ سر پارچہ دادہ و یک فتر شستر سوار بہ ماہر گہات
 برائے فراہم آوردن کشتی ہا فرستاد - سیویم آنکہ وزیر الممالک
 بمبارنج ۱۵ از ماہر گہات کوچ کردہ بہ حسن پور روانجا
 بمبارنج ۱۶ بطی چہار کوہ ہسمت لکھنؤ نزدیکی موہان داخل شد
 ارادہ فتوح است و ملہارجی بگدر سنگی رام پور قیام دارد و
 گنگا دہر ہفتت و جیاجی وغیرہ فوج بعد عبور گنگا آنردی قیام
 دارد - با افغان احمد خان و سعد اللہ خان فاصلہ پنج کوہ در میان
 است ...

¶Waziru'l-Mamalik marches from Benares to Lucknow. He appoints Muhammad Ziyau'd-Din, naval commander of Allahabad. Malharji is camping at Singi Rampur. Gangadhar Pandit and Jayaji are encamped on the other side of the river Ganges at a distance of about 5 koses from Ahmad Khan Afghan and Sa'dullah Khan.

No. 1941]

[15-11-1751

بعض رسید کہ با فوج مرہٹہ و افغانان بمبارنج ۲۴ ذی حجہ
 جنگ شدہ مرہٹہ ہا پس پا شدہ چند راس اسب دادہ افغانان
 بردہ و بمبارنج ۲۷ ذی حجہ مرہٹہ ہا حملہ کردند فوج افغانان را
 کہ مورچہ ہمیشتر رسانیدہ بود بہ مورچہ قدیم رسانیدہ از طرفین
 جنگ نیرو تنگ بی شود

¶It is reported that the Afghans forced the Mahrattas to retreat after a battle on 24th Dhul-Hijja (2-11-1751). On the 27th Dhul-Hijja (5-11-1751) the Mahrattas defeated the Afghans and forced them to fall back on their former entrenchment.

No. 1942]

[16-11-1751

راو کیشو راو ہرکارہ فوج معین الملک لغایت ۲۹ ذی حجہ
 سہر ۳ بعض رسانیدہ اول آنکہ معین الملک بہادر دوسد سوار

سوار با سمپاه همراه بودند اشرفی و رویه ها فشار تهنیت پیش آورده و صلابت جنگ بهادر مقرر کرده که تا هشت روز نوبت شادی ورود فرمان صد میمنت بنوازند

Sayyid Muhammad Khan Salabat Jang, Governor of the Deccan, receives the farman of the Emperor conferring on him the governorship of the Deccan and the title of Asafud-Dawlah. Details of the ceremonies performed on this occasion are also given.

No. 1930]

[20-10-1751

راو کیشو راو هرکاره وقت شب نزد نواب بهادر آمده اخبار کابل بمحضور ارسال داشتم جواب سوال کرده ظاهر شد که احمد ابدالی بتاریخ ۱۲ ذی قعدة سنه ۱۱۰۰ پیش خیمه بر ناله سرخاب بپنج کرده این طرف کابل بعزم بمشاور فرستاد و عید الصمد و جهان خان سردار فوج از جلال آباد و پشاور تا اٹک رسیده اند و بل دریاء اٹک نیامی شود و یاروت (Nac) خان ایلیچی که در لاهور رسیده است با معین الملک ملاقات نموده جواب سوال از بالایطاق دارد

1. Ahmad Shah Abdali sends his advance guard to Peshawar and his generals, Abdus-Samad and Jahan Khan, are constructing a bridge across the river Attock.

2. Harut Khan (P), Ahmad Shah Abdali's envoy, has arrived at Lahore to meet Mu'ini'l-Mulk.

No. 1935]

[1-11-1751

کیشو راو هرکاره فوج وزیر الممالک لغایت ۱۴ ذی حجه سنه ۱۱۰۰ بعرض رسانید اول آنکه وزیر الممالک از متصل موضع هرگانو بپنج کردی این طرف بنارس قیام داشت بعد اتصال معاملات بلوڈ سنگر زهیندار فوجدار انجا معرفت نمود او که آمده ملاقی شده بود در دادن جواهر و فیل و نوشهر استمالت بر بلوڈ سنگر بتاریخ ۸ کوچ مراجعت نموده بطح چهارده کوره متصل جونیور رسیده منزل نمود

بهنج صوب رېگم و یک صوب توپ کلان تعین میو امان اللہ خان
 فوجدار ایمن آباد کرده و به قیام الدین بهادر داراب خان که از
 دارالخلافه آمده بود و به کمال بیگ مغل که از ولایت آمده و به
 امولک رام وکیل راجه کورا مل سه سه بهارچه داده

دویم آنکه بمعین الملک خبر رسید که هاروت (Sic) خان ایلچی
 ابدالی نودیک رسیده چنانچه یک نفر بساؤل را گفته که سرای
 حکیم واقع نخاس برای بودن ایلچی خالی بکناند

¶Mu'inu'l-Mulk sends Mumin Khan to punish the Sikhs with the
 help of the zemindars of the sub-montane tracts. He bestows Khil'ats on
 Qayamu'd-Din, Kamal Beg and Amolak Ram.

2. Harut Khan (?), envoy of Ahmad Shah Abdali, arrives in Lahore.

No. 1928]

[16-10-1751

کیشم راو هرکاره بموجب نوشته راو مکشد راو هرکاره فوج سید
 محمد خان بهادر صلاحیت جنگ ناظم صوبه دکن لغایت ۴ ذی قعدة
 سنه ۱۲ بمعرفت نواب بهادر مدارالسلطنت بعرض رسانید که بهاریج
 شوه وقت شب فرمان والا شان معضمن تفویض خدمت صوبداری
 دکن و عطای خطاب آصف الدوله فرستاده رام نواین وکیل همراه
 ده جوڑی قاصدان رسید چنانچه آصف الدوله بهادر صلاحیت
 جنگ خیمه فرمان باری بیرون شهر ایستاده کشانیده خود بهاریج
 دویم پوشاک و جواهر مکلف پوشیده به توزک و تجمیل تمام سوار
 شده فرمان والا را که موسوی خان گرفته ایستاده بود بآداب گرفته
 بر سر گذاشته باو آداب بجا آورده دو گهڑی در خیمه فرمان باری
 نشسته ملک توپ خان فرنگیان و نیمه و مردم توپ خان دیده شادمان
 نوازان معاودت نموده یک گهڑی در دیوان خان نشسته برخاسته
 سواری فیل و راجه رگهاتنه بهادر در خواصی و نصیر جنگ
 و مظفر خان بهادر و ... قلمهان بهادر و دیگر جمیع سواران فیل

No. 1214]

[18-8-1751

به ضیاء الدوله حکم شد که نیاری دیوان عام نمایند و بروز
 جلوس دیوان عام ملازمت گل بیگ ایلچی احمد ابدالی از
 دروازه دیوان عام تا دروزه لاهوری شهر پناه هر دو طرف بوه فوج
 ایستاده شود بعرض رسید که ایلچی در احمد گنج فرود آمده و
 لوازم ضیافت از حضور رفت

¶Preparations to receive Gul Beg (Qalandar Beg?), Ahmad Shah Abdali's
 envoy, in the Diwan-i-Am.

No. 1214]

[19-8-1751

نواب بهادر یک بهر روز برآمده از حویلی خود مع مردم فوج
 هر چهار چوکی که بوه بستم بود سوار شده یک بهر دو گهڑی روز
 بر آمده بهیاح صاحب آباد رفته داخل شد معتصد الدوله و بخشی خان
 مجرا نموده علی نسبی خان را برای آوردن ایلچی احمد ابدالی
 که در احمد گنج فرستاده بود چنانچه در عمل دو بهر ایلچی مذکور
 بهیاح مذکور با نواب بهادر ملاقات کرده با یک دیگر جواب
 سوال کرده یک خط ابدالی مع ثلوه گذرا نمیده نواب بهادر خلعت
 پنج پارچه و یک هزار روپیه به ایلچی و یک نفر همراهی سه
 پارچه و برحمت علیخان جماعدار معین الملک چهار پارچه داده
 رخصت کرده

¶Nawab Bahadur receives the envoy of Ahmad Shah Abdali and gives him
 a Khil'at and one thousand rupees.

No. 1271]

[14-10-1751

کستو راد هرکاره فوج معین الملک بهادر ناظم صوبه لاهور اقامت
 ۲۵ ذی قعدة سنه ۱۲۴۰ بعرض رسانید اول آنکه معین الملک در بلده
 لاهور قیام دارد و بخاریخ ۲۴ مومن خان را بها بر تفسیم سکران
 (که) بصوبه شهرش دارند معین کرده و گفته که باتفاق
 زمینداران کوهستانی سکران را استیصال نماید و بیست هزار و

ولید صوبہ خجستہ بنیاد واجب الادا است بتعدي نمی دهد حکم
جهان مطاع آفتاب شعاع صادر شد که آن شہادت ہشاہ بکیفیت
مرقومہ وارسیہ در صورت صدق و نمود فیصلہ دہند و درین
باب از ہمشگاہ خلافت و جہانی بانی تاکید اکید دانند
پانزدہم ربیع الاول سنہ ۱۱۰۵ جلوس معالی قلمی شد

¶A letter written by order of Aurangzeb to Fakhr'u'd-Din Khan asking him to investigate the plaint of Jiwaji and do full justice in the matter.

A news-letter from the Court of Muhammad Shah.

No. 1927]

[5-10-1736

از نوشتہ ہرکارہ کوناٹک صوبہ حیدرآباد بعرض رسید۔ خبر
رسید کہ ایکوجی زمیہداری داشت بشاریخ ۲۴ ربیع الاول
سنہ ۱۸ فوت شدہ و صفدر علی خان پسر علی دوست خان تعلقدار
ارکات و درضلع سعادہ بعد انفصال مقدمہ او معاودت
کردہ بود باز بدان سمت رفت

¶Death of Aikoji alias Vyankoji, Raja of Tanjore, on 24th Rabi'-i, 18th regnal year (22nd July 1736), and the return of Safdar 'Ali Khan, son of Dost 'Ali Khan, to Arcot.

News-letters from the Court of Ahmad Shah.

No. 1215]

[14-8-1751

نواب بہادر بالچھمین نواب و نا کرمل و بخشی خان و میر جملہ
و مجدد الدولہ و شیرہ جواب سوال کردہ و علی ثنی خان داروغہ
داغ تصحیح سرکار خود را برای آوردن ایلچی احمد ابدالی
کہ از لاہور آمدہ است بیاغ شالیمار فرستادہ کہ ایلچی را در کتوہ
مہلدار خان فرود آرد۔ و دہ غرابہ ہر از جہش لوازم ضیافت
برای ایلچی فرستاد

¶Nawab Bahadur (Jawid Khan, eunuch of Ahmad Shah) sends 'Ali Naqi Khan to receive the ambassador of Ahmad Shah Abdali and to put him up in the Katra Mahaldar Khan.

CSL

Letters written by order of Aurangzeb.

No. 2325]

[3-6-1699

خان مہربان ملاذ مخلصان سلامت

سنبھاجی بدرگاہ نصفت و جاہ داد خواہ شد کہ سیاجی ساکن
برگنہ بہادر گدہ مضاف صوبہ خجستہ بنیاد دہ ہزار تولہ سرب
از رافع بتعدی گرفتہ حکم جہان مطاع عالم مطیع صادر شد کہ
آن معالی دستگاہ بکیفیت مرقومہ وارسیدہ در صورت صدق
وا نمود رفع تعدی و احقاق حق نمایند و درین باب از پیشگاہ
خلافت و جہان بائی تاکید اکید دانند
چہار دہم ذوالحجہ سنہ ۴۳۳ جلوس والا قلمی شد

¶A letter written by order of Aurangzeb to Fakhru'd-Din Khan asking him to investigate the plaint of Sambhaji and do full justice to him.

No. 2328]

[2-7-1699

خان مہربان ملاذ مخلصان سلامت

سیاجی بدرگاہ نصفت و جاہ داد خواہ شد کہ ہنج ہزار روپیہ
از مال مستغیث بر ذمہ باجی نام ساکن برگنہ برہندا مضاف
صوبہ خجستہ بنیاد واجب الادا ست نمیدہد حکم جہان مطاع
صادر شد کہ آن معالی دستگاہ بکیفیت مرقومہ وارسیدہ در
صورت صدق وا نمود احقاق حق نمایند و درین باب از پیشگاہ
خلافت و جہان بائی تاکید اکید دانند

چہار دہم محرم سنہ ۴۳۳ جلوس والا قلمی شد

¶A letter written by order of Aurangzeb to 'Izzat Khan asking him to go carefully into the plaint of Siyaji and do full justice in the matter.

No. 2329]

[9-8-1701

خان مہربان ملاذ مخلصان سلامت

وکیل جہواچی بدرگاہ نصفت و جاہ داد خواہ شد کہ
بالصد روپیہ قرض رافع بر ذمہ سفتوس ساکن قصہ جولہ برگنہ کرہ

CSL

9521.04

pes - 5.

19215

CSL

INTRODUCTORY NOTE.

The Persian Daftar in the Alienation Office, Poona, includes, among other documents, about 2,600 news-letters received, some by the Peshwas and others by the British Resident at Poona, from news-writers at the courts of other Indian princes. The earliest documents in this Daftar are letters written about 1700 A.D. by the order of Aurangzeb to his Governors. Next in point of time are the letters giving news of the court of Muhammad Shah and Ahmad Shah which contain detailed information regarding the movements of the Mogul armies against Ahmad Shah Abdali. The remaining documents mainly deal with the period from 1810 to 1823, though there are several of earlier dates. These documents contain useful information regarding the court and private life of the princes, their political relations, their military operations, the movements of the Pindari hordes and their depredations, and the social and economic conditions of the people.

In the following selections, I have given the full text of 3 letters written by order of Aurangzeb, one each of Tipu Sultan, Ghulam 'Ali Khan and 'Ali Raza Khan, Mir 'Alam Bahadur, Andrew Price, and of a news-letter giving a graphic description of the deposition of Shah 'Alam II by Ghulam Qadir Khan and Mirza Ismail Beg. The rest of the selections are extrates from the news-letters relating to the military operations of one prince against others or against the Pindaris. To give an idea of the nature of the economic information contained in these letters, I have also made a few extracts relating to the rates of food-stuffs prevailing in the first quarter of the 19th century at important places like Delhi, Ujjain and Kotah. These selections are intended only to give an idea of the nature of the contents of the documents in the Persian Daftar to scholars interested in their study, and it is hoped that when more funds are available it will be possible to publish them *in extenso*.

60

19312

CSL

3. 11/11/1515/15329
Selections from the Peshwas' Daftar

(Persian)

(31)

FOR CONSULTATION ONLY

Miscellaneous Papers

Editor—DR. M. NAZIM, M.A., Ph.D. (Cantab.)

Government Central Press, Bombay
1933—Price Annas 12 or 1s. 3d.